

T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

**ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA
KLASİK GİTAR EĞİTİMİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**DANIŞMAN
YRD. DOÇ. DR. NALÂN YİĞİT**

**HAZIRLAYAN
ALİ ÖZDEK**

KONYA-2006

Ali ÖZDEK tarafından hazırlanan ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA KLASİK GİTAR EĞİTİMİ adlı bu tezin Yüksek Lisans Tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Yrd. Doç. Dr. Nalân YİĞİT
Tez Yöneticisi

Bu çalışma, jürimiz tarafından Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir. 27.06.2006

Başkan: Prof. Yusuf AKBULUT

Üye: Yrd. Doç. Dr. Nalân YİĞİT

Üye: Yrd. Doç. Dr. Nihan YAĞIŞAN

Bu tez, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tez yazım kurallarına uygundur.

ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ
VEREN KURUMLARDA KLASİK GİTAR EĞİTİMİ

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Ali ÖZDEK
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

ÖZET

Bu çalışma, ülkemizde özengen müzik eğitimi kurumları içerisinde klasik gitar eğitiminde kullanılan metot ve yöntemlerin, eğitmen ve öğrenci tutumlarının, hedeflerin ve bu süreçte ortaya çıkan problemlerin belirlenmesi ve çözüm önerileri oluşturulabilmesi amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla araştırmayla ilgili kaynaklar incelenerek altı coğrafi bölgede 16 ilden, müzik eğitimi veren 50 kurumdaki 55 klasik gitar eğitimcisine 12 çoktan seçmeli ve 1 açık uçlu toplam 13 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Anketten elde edilen veriler istatistiksel olarak frekans (f) ve yüzde (%) dağılımını ifade eden tablolarla gösterilmiş, yorumlanmış ve yüzde dağılımları pasta dilim grafikleri kullanılmak suretiyle de değerlendirilmiştir. Anketin açık uçlu 13. sorusu ise içerik analizi yapılarak değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonunda; özengen müzik eğitimi veren kurumların bir araya gelerek kendi kendilerini denetleme sistemini de içeren bir ortak yapıda örgütlenmesinin, bu kurumların salt ticari kaygılardan oluşan yaklaşımlardan arındırılmasının ve nitelikli bir özengen müzik eğitimi için alanında yeterli birikime sahip eğitimcilerin bulunduğu bir istihdam ortamının yaratılmasının gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özengen Müzik Eğitimi, Klasik Gitar Eğitimi

Sayfa Adedi: VII + 62

Tez Yöneticisi: Yrd. Doç.Dr. Nalân YİĞİT

CLASSICAL GUITAR TRAINING IN THE INSTITUTIONS PROVIDING
AMATEUR MUSIC TRAINING

(MASTER DEGREE THESIS)

Ali ÖZDEK

SELCUK UNIVERSITY

SOCIAL SCIENCES INSTITUTION

TEACHING FINE ARTS SUB-DEPARTMENT

DEPARTMENT OF MUSIC TEACHING

ABSTRACT

This study has been carried out to establish how classical guitar training is made in the institutions providing classical guitar training, to determine the problems confronted and give suggestions for solution. With this purpose the background literature were examined and a questionnaire including totally 13 questions, one of which was an open-ended and the other 12 were multiple choice questions was employed to 55 trainers of classical guitar in 50 institutions providing music teaching from 16 cities in six geographical regions. The results obtained from the questionnaire were statistically shown as the tables reflecting frequency (f) and percentage (%) distribution and commented and the distribution of percentage was evaluated by using graphics as slice of a cake. Being an open-ended question, the 13th question of the questionnaire has been evaluated by making content analysis. As a result of the evaluation, it was found out that the institutions providing amateur music training should gather in order to supervise themselves based on a common structure instead of commercial purposes, and employ qualified trainers in amateur music teaching.

Key Words: Amateur Music Training, Classical Guitar Training

Number of Pages: VII+62

Thesis Supervisor: Assist. Prof. Dr. Nalân YİĞİT

TEŞEKKÜR

Araştırma yaptığım süre içerisinde benden yardımlarını esirgemeyen danışmanım Yrd. Doç. Dr. Nalân Yiğit'e, yüksek lisans ders aşamasında gitar çalışmalarını beraber yürüttüğümüz Öğr. Gör. Dr. A. Kürşad Terci' ye, farklı görüş ve önerilerinden faydalandığım; Yrd. Doç. Dr. Sadık Yöndem'e, Araştırma Görevlisi Attila Özdek ve Soner Uluocak'a, anketimi büyük bir özveriyle yanıtlayan klasik gitar eğitimcilerine ve maddi, manevi yönden her zaman yanımda olan aileme teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	I
ABSTRACT.....	II
TEŞEKKÜR.....	III
İÇİNDEKİLER.....	IV
TABLolar LİSTESİ	VI
GRAFİKLER LİSTESİ.....	VII
I. GİRİŞ.....	1
II. KURAMSAL YAKLAŞIMLAR VE KAYNAK ARAŞTIRMASI.....	4
II.I. Müzik ve İşlevleri.....	4
II.II.Özengen Müzik Eğitimi.....	6
II.III. Klasik Gitar Eğitimi	10
II.IV. Klasik Gitarın Tarihçesi	11
III. MATERYAL VE METOT.....	15
IV.BULGULAR VE YORUMLAR.....	17
IV.I. Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlardaki Klasik Gitar Eğitimlerine Ait Genel Bulgular ve Yorumlar.....	17
IV.II. Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlardaki Klasik Gitar Eğitimiyle İlgili Bulgular ve Yorumlar.....	22
IV.II.I. Ankette yer alan çoktan seçmeli soruların bulgu ve yorumları.....	22
IV.II.II. Eğitimcilerin ülkemizdeki klasik gitar eğitimi konusundaki önerilerine ait bulgu ve yorumlar.....	43
IV.II.II.a. Ortak görüşler.....	44
IV.II.II.b. Diğer görüşler	44
V. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	50
V.I. Sonuç	50
V.II. Öneriler	51
KAYNAKÇA.....	52
EKLER.....	53
Ek 1. EĞİTİMCİLERE UYGULANAN ANKET ÖRNEĞİ	54
Ek 2. ANKETİN UYGULANDIĞI ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİM	

KURUMLARININ İLLERE GÖRE DAĞILIMI.....	60
ÖZGEÇMİŞ.....	62

TABLÖLAR LİSTESİ

TABLO 4.1.1: Klasik gitar eğitmenlerinin cinsiyetlere göre dağılımları.....	17
TABLO 4.1. 2: Klasik gitar eğitmenlerinin yaş dağılımları.....	18
TABLO 4.1.3: Klasik gitar eğitmenlerinin bölgelere göre dağılımları.....	19
TABLO 4.1.4:Klasik gitar eğitmenlerinin illere göre dağılımları.....	20
TABLO 4.1.5: Klasik gitar eğitmenlerinin öğrenim durumları.....	21
TABLO 4.2.1: Klasik gitar eğitmenlerinin kullandıkları yabancı klasik gitar metotlarının tercih sıralarına göre dağılımları.....	22
TABLO 4.2.2: Klasik gitar eğitmenlerinin kullandıkları yerli klasik gitar metotlarının tercih sıralarına göre dağılımları.....	25
TABLO 4.2.3: Klasik gitar eğitmenlerinin çalınan eserlerin armoni ve form analizlerini yaptırılmaları konusunda tutumları.....	27
TABLO 4.2.4: Klasik gitar eğitmenlerine göre öğrencilerin klasik gitar eğitimi boyunca en çok karşılaştıkları problemler.....	29
TABLO 4.2.5: Klasik gitar eğitmenlerinin özengen müzik eğitimi veren kurumlardaki toplam ğrenci sayıları.....	30
TABLO 4.2.6: Özengen müzik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar ğrencilerinin haftalık ders saatlerinin dağılımları.....	31
TABLO 4.2.7: Klasik gitar ğrencilerinin özengen müzik eğitimi veren kurumlardaki devamlılık durumu.....	33
TABLO 4.2.8: Eğitmenlere göre özengen müzik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar ğrencilerinin derslere hazırlık durumu.....	34
TABLO 4.2.9: Klasik gitar eğitmenlerinin öğrencilerin eğitim sonundaki seviyelerinin durumu hakkındaki düşünceleri.....	36
TABLO 4.2.10: Klasik gitar eğitmenlerinin öğrencilerin eğitime başlangıçta müzik, sanat ve literatür hakkında donanımlı olmasıyla ilgili düşünceleri.....	39
TABLO 4.2.11: Klasik gitar eğitmenlerinin öğrencilerin solistlik veya pedagojik ağırlıklı bir eğitim alması hususundaki düşünceleri.....	40
TABLO 4.2.12: Klasik gitar eğitmenlerinin klasik gitar eğitiminin ülkemizde özengen müzik eğitimi içerisinde yaygınlığı hakkındaki düşünceleri.....	42

GRAFİKLER LİSTESİ

GRAFİK 4.2.1: Klasik gitar eğitimcilerinin takip ettiği yabancı klasik gitar metotları.....	23
GRAFİK 4.2.2: Klasik gitar eğitimcilerinin takip ettikleri Türk klasik gitar metotların dağılımı.....	26
GRAFİK 4.2.3: Klasik gitar eğitimcilerinin çalınan eserlerin armonik ve form analizlerini yaptıkları konusundaki tutumları.....	27
GRAFİK 4.2.4: Klasik gitar eğitimcilerine göre öğrencilerin klasik gitar eğitimleri boyunca en çok karşılaştıkları problemler.....	29
GRAFİK 4.2.5: Klasik gitar eğitimcilerinin özgen müzik eğitimi veren kurumlardaki toplam öğrenci sayıları.....	30
GRAFİK 4.2.6: Özgen müzik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar öğrencilerinin haftalık ders saatlerinin dağılımı.....	32
GRAFİK 4.2.7: Klasik gitar öğrencilerinin özgen müzik eğitimi veren kurumlardaki derslere devamlılık durumu.....	33
GRAFİK 4.2.8: Eğitimcilerle göre özgen müzik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar öğrencilerinin derse hazırlık durumu.....	35
GRAFİK 4.2.9: Klasik gitar eğitimcilerinin öğrencilerin eğitim sonundaki seviyelerinin durumu hakkındaki düşünceleri.....	38
GRAFİK 4.2.10: Klasik gitar eğitimcilerinin öğrencilerin eğitime başlangıçta müzik, sanat ve literatür hakkında donanımlı olmasıyla ilgili düşünceleri.....	39
GRAFİK 4.2.11: Klasik gitar eğitimcilerinin öğrencilerin solistlik veya pedagojik ağırlıklı bir eğitim olması hususundaki düşünceleri.....	41
GRAFİK 4.2.12: Klasik gitar eğitimcilerinin klasik gitar eğitiminin ülkemizde özgen müzik eğitimi içerisinde yaygınlığı hakkında düşünceleri.....	42

I. GİRİŞ

Günümüzde güzel sanatların baş tacı olarak nitelendirilen müziğin, insan yaşamındaki yeri ve önemi kuşkusuz herkes tarafından kabul görmektedir. Başlangıcında insanoğlunun kendisinden gelen ve doğanın vermiş olduğu ilhamlarla keşfedilen müzik daha sonraları gelişip çeşitlenerek bir bilim dalı haline gelmiş ve bugünlere kadar ulaşmıştır. Hem bir bilim dalı hem de sanat dalı olan müzik kendine özgü yöntem ve metotlardan kurulu bir eğitim alanı oluşturmuş ve bu eğitim alanı da müzik eğitimi başlığı altında çeşitlenmiştir. Müzik eğitimi günümüzde genel müzik eğitimi, mesleki müzik eğitimi ve özenen müzik eğitimi olmak üzere üç ana başlık altında araştırılmakta ve yürütülmektedir.

Ülkemizde de genel ve mesleki müzik eğitiminin yanında giderek önem kazanmakta olan özenen müzik eğitimi, özellikle büyük şehirlerdeki özel müzik evleri ve müzik dersaneleri yoluyla yürütülmektedir. Değişik müzik türlerinin ve çalgıların eğitiminin verildiği bu dersane vb. kurumlar ülkemiz müzik eğitimine önemli bir katkı sağlamaktadır.

Türkiye’de özenen müzik eğitiminde yer alan enstrümanlardan birisi klasik gitardır. Ses renginin güzelliği, birden fazla müzik türünde kullanılabilirliği sayesinde oldukça ilgi gören bir enstrümandır.

Klasik gitarın özenen müzik eğitimindeki geçmişi ülkemizde oldukça yeni olmasına karşın enstrümana gösterilen ilgi her geçen gün daha da artmaktadır. Müzik dersanelerinde çalgı eğitimi almak üzere gelenlerin en çok ilgi gösterdiği çalgılardan birisi de klasik gitardır. Özenen müzik eğitimi kurumlarında yalnızca klasik gitar eğitimi almak isteyenler değil, pop gitar, elektrogitar, Flamenko gitar gibi farklı çalma tekniklerinden faydalanmak isteyenler de bulunmaktadır. Bu döngü içerisinde eğitmenden, öğrenciden ve dersane ortamından kaynaklanan çeşitli sorunlarla karşılaşmaktadır. Problemlerin aşılabilmesi için konuyla ilgili herkese görevler düşmektedir.

Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda klasik gitar eğitiminde yaşanan en büyük problemlerden birisi verilen eğitimin niteliğinde yatmaktadır. Bu niteliğin artması, alanında yeterli birikime sahip eğitimcilerin; bilinçli, öğrenci seviyesine uygun, sistematik bir eğitim yaklaşımı sağlaması ile mümkündür. Öğrenciden kaynaklanan problemler ise çok çeşitli olarak ortaya çıkabilmektedir. Öğrencilerin derslere düzenli devam etmemesi, derslere yeterli ilgi ve alakayı göstermemesi, ailelerin öğrencilere yeterli desteği ve motivasyonu sağlayamaması vb. problemler öğrenci kaynaklı problemler arasında sayılabilir.

Özengen müzik eğitimi kurumlarının ticari kaygıları ön planda tutmayan, insanlara eğitim hizmeti vermeyi amaçlayan ve sürekli kendini yenileyen kurumlar haline dönüştürülmesi, ülkemizde klasik gitar eğitiminin daha sağlıklı yapılabilmesi ve yaygınlaşması açısından oldukça önemlidir. Bu anlamda düzenlenecek organizasyonlar, konserler ve benzeri etkinlikler büyük rol oynayacaktır.

Özengen müzik eğitimi veren kurumların hedefleri ile bu kurumlarda çalışan eğitimcilerin hedeflerinin örtüşmesi gerekir. Her iki tarafın hedefleri örtüşmediği sürece yapılan eğitimden verimli ürün alabilmelerinin mümkün olamayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın en büyük hedefleri arasında, günümüzde özengen müzik eğitimi veren kurumlarda giderek yaygınlaşan ve popülerleşen klasik gitar eğitiminin durum tespitini yapabilme, bu eğitim süreci içerisinde gerek eğitimcilerin gerekse öğrencilerin tutumlarını belirleyebilme, öğrencilerin yaşadığı güçlükleri tespit edebilme ve özengen müzik eğitiminin daha nitelikli olarak yapılabilmesi için eğitimcilerin görüş ve önerileri doğrultusunda çözüm önerileri oluşturabilme gelmektedir.

Araştırmada belirtilen amaca dönük olarak, özengen müzik eğitimi ve klasik gitar eğitimi ile ilgili olan yaklaşımlar üzerinde durulmuş, kullanılan bilimsel yöntem tanıtılmış ve araştırmada elde edilen bulgular değerlendirilerek varılan

sonuçlar ve önerilere yer verilmiştir.

Araştırma, günümüzde özengen müzik eğitimi veren kurumlarda giderek yaygınlaşan ve popülerleşen klasik gitar eğitiminin durumunun, kullanılan metot ve yöntemlerin, eğitmen ve ğrenci tutumlarının ve hedeflerin belirlenmesi ve uygulanan anketten elde edilen bulgulara göre ortaya çıkan eksikliklerin tespiti ve özengen müzik eğitiminin daha nitelikli olarak yapılabilmesi için eğitmenlerin görüş ve nerileri doğrultusunda zm önerilerinin oluşturulabilmesi ve bu kurumlardaki klasik gitar eğitimine yönelik yapılmış ilk çalışma olması açılarından oldukça önemlidir.

II. KURAMSAL YAKLAŞIMLAR ve KAYNAK ARAŞTIRMASI

II.I. Müzik ve İşlevleri

İnsan hayatında müzik ve işlevlerinin önemli bir rolü vardır. Müzik eğitiminin türü ne olursa olsun(genel-meslekî-özengen) müziğin işlevleri hayatımızın her boyutunu etkilemektedir.

Şimdiye kadar pek çok tanımı yapılmakla birlikte bazı ünlü düşünür ve müzisyenlerin bakış açılarına göre müziğin tanımları şu şekildedir;

Daha çok metafiziksel ve dinsel açıdan bakarlara göre: “Müzik Tanrısal (ilahî) bir sanattır”(Beethoven) “Müzik, gök ve toprak arasındaki uyumdur” (Konfücyus)

Daha çok öğeleri ele alanlara göre: “Müzik, başlıca iki ögesi ses ve ritim olan bir bütündür; ses ve ritimle anlatım sanatıdır” (Sun)

Daha çok düzenleniş, biçim ve seslendirme türü bakımından ele alınışa göre:

“Duyguları ve düşleri anlatmak için sesleri melodi (ezgi),armoni ve polifoni gibi biçimlerde düzenleme sanatı ve bu tarzda düzenlenmiş seslerle meydana gelen eserlerin okunması (söylenmesi) veya çalınmasıdır” (Türkçe sözlük).

Daha çok alan-dal yönünden yaklaşarlara göre : “Müzik bir sanattır” (Komesky ya da Comenius) (Uçan, 1996, s. 13).

Müziğin sanat alanı olarak yapılmış olan tanımlarından birisi ise şöyledir; “Sanat olarak müzik, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri veya başka gereçlerinde katkısıyla belli durum, olgu veya olayları düzenlenmiş uyumlu seslerle, estetik bir yapıda anlatan bir bütündür” (Uçan, 1996, s. 15).

Yapılmış olan bu tanımların hiçbiri tek başına müziği ifade etmeyebilir. Hepsini ortak bir noktada birleştirecek olursak; “müzik; duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre

birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan bir bütündür”(Uçan, 1997, s. 10) diyebiliriz.

Hiç şüphesiz bu tanımların haricinde müzikle ilgili binlerce belki de milyonlarca tanım üretilebilir. Her birey kendi bakış açısına göre müziği algılayıp bir tanımlama yapabilir. Burada önemli olan sadece müziğin tanımını bilmek değil, insan hayatındaki iş görülerini de (işlev) anlamaktır.

Müziğin yaşamdaki işlevleri ise öneminden kaynaklanmakla birlikte çok fazladır. Uçan’a (1996) göre; bunlar ana başlıklar halinde şöyle sıralanmaktadır:

- 1) Bireysel(fizyo/biyο-psişik) iş görüler,
- 2) Toplumsal iş görüler,
- 3) Kültürel iş görüler,
- 4) Ekonomik iş görüler,
- 5) Eğitimsel iş görüler.

Müziğin bu işlevleri her ne kadar ayrı bölümler halinde düşünülse de birbiriyle sürekli etkileşim içerisinde olduklarını söylemek mümkündür. Bu anlamda her bir iş görüyü bir zincirin halkaları olarak düşünebiliriz. Müziğin iş görü alanlarının her biri ayrı görev üstlenmek ve ayrı önem taşımakla birlikte tüm iş görülere temel teşkil eden bir alan olarak eğitimsel iş görüler ön plana çıkmaktadır. Çünkü diğer iş görülerin sağlıklı bir biçimde yol alabilmesi için bireylerin eğitimle birlikte mimarisinin yapılması şarttır.

Müziğin eğitimsel iş görüsünü de temel olarak iki alanda incelemek mümkündür.

- a. Eğitim aracı olma: Gittikçe önem kazanan “müzikle eğitim”, “müzik yoluyla eğitim” kavram ve uygulamaları, temelde müziğin etkili ve verimli bir eğitimcinin aracı olmasından kaynaklanmaktadır.
- b. Eğitim alanı olma: “Müzik için eğitim” kavram ve uygulamalarının belirginleşip yaygınlaşmasıyla, müzik tüm dünyada ve Türkiye’de gittikçe

önem kazanan bir eğitim alanı haline gelmiştir (Uçan, 1996,s.31).

Görülüyor ki müziğin tanımı ve iş görüşü ne olursa olsun insanoğluna ve çevresine büyük tesiri vardır. Bu tesir kuşkusuz insanın sosyal, kültürel ve psikolojik anlamda olumlu etkileriyle ilgilidir. İnsanlar doğumdan ölüme kadar müzik ile iç içe yaşayarak bu olumlu etkilerden mahrum kalmayacak, her yönden sağlıklı ve mutlu birer birey olarak yetişebileceklerdir. Burada önemli olan, bireyin müziği yaşantısal faaliyetlere dönüştürmesidir. Bu yüzden müzik eğitimcilerine bu noktada önemli görevler düşmektedir.

II.II. Özenen Müzik Eğitimi

Özenen müzik eğitiminin tanım ve açıklamalarını yapmadan önce müzik eğitiminden bahsetmek yerinde olacaktır. Müzik eğitimi sanat eğitiminin önemli boyutlarından birisidir. “Müzik eğitimi, temelde bir müziksel davranış değişikliği oluşturma sürecidir. Bu süreçte daha çok eğitim gören bireyin (çocuğun/öğrencinin) kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak, belirli amaçlar doğrultusunda planlı ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir. Müzik eğitimi yoluyla, birey ile çevresi, özellikle müziksel çevresi arasındaki iletişim ve etkileşim daha sağlıklı, daha düzenli, daha etkili ve daha verimli olması beklenir” (Uçan, 1997, s.14).

Müzik eğitiminin kendi içerisinde üç ana türü bulunmaktadır. Bunlar ise genel, mesleki ve özenen (amatör) müzik eğitimidir. İşlevleri bakımından ayrı olanlara hitap etmekle beraber bu üç tür sürekli etkileşim halindedir.

Bu üç ana türden özenen (amatör) müzik eğitimi isminden de anlaşılacağı gibi özenmekten türeyen bir kelime olup, amatör anlamda verilen müzik eğitimidir.

“Özenen müzik eğitimi, müziğe ya da müziğin belli bir dalında özenence

(amatörce) ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olup, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamak ve bunu olabildiğince sürdürüp geliştirmek için gerekli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar” (Uçan, 1997, s. 31). Açıklamadan anlaşılacağı üzere özengen müzik eğitimi, bu işi profesyonel ya da mesleki anlamda değil, yalnızca müziğe hobi olarak hayatında yer veren bireylere yönelik verilen bir eğitim sistemidir.

Özengen müzik eğitimi, “kişilerin yaşama atılmadan, iş ve meslek kollarında çalışmaya başlamadan önce okul ya da okul niteliği taşıyan yerlerde genel ve özel bilgiler bakımından yetişmelerini sağlamak amacıyla belli yasalara göre düzenlenen örgün eğitim” (Güneş ve Demirtaş, 2002, s. 120) içerisinde yer alabileceği gibi “örgün eğitim olanaklarından hiç yararlanmamış durumda olanlara, gittikleri okullardan erken ayrılanlara ya da örgün eğitim kurumlarında okumakta olanlara ve meslek dallarında daha yeterli duruma gelmek isteyenlere uygulanan yaygın eğitimde” de (Demirel, 1993, s. 100) önemli bir yer tutar.

Özengen müzik eğitimi örgün eğitim içerisinde “ilkokul, ortaokul ve liselerde daha çok eğitsel müzik kol çalışmaları, seçmeli ses ve çalgı toplulukları, seçmeli koro ve orkestra çalışmaları, seçmeli bireysel ve toplu müzik kursları, isteğe bağlı müzik etkinlikleri ve müzik yarışmaları yoluyla; üniversitelerde ise, bunlara benzer durum ve ortamların yanı sıra serbest ya da boş zamanları değerlendirmek amacıyla isteğe ve gönüllü katılıma bağlı olarak yürütülen bireysel ve toplu müzik yapma çalışmaları yoluyla gerçekleşir” (Uçan, 1997, s. 32).

Yaygın eğitimle ilgili olarak ise “müzikle ilgili belli, resmi, özel ve gönüllü kuruluşların ve kişilerin özengene yönelik olarak düzenledikleri kurslar, özel dersler, bireysel ve toplu çalışmalar, konserler, festivaller, yarışmalar, şöenler vb. etkinlikler özengen müzik eğitiminde ağırlıklı bir yere sahiptir” (Uçan, 1997, s. 32).

Özengen müzik eğitiminin her iki eğitim sistemi içerisinde yer alması eğitim almak isteyenlere avantajlar sağlamaktadır. Bilindiği gibi örgün müzik eğitimi yalnızca ilköğretim, lise ve üniversitede belli yaş gruplarına verilmektedir. Bu eğitim kademelerinde müzik eğitimi alamayan bireyler yaygın eğitimin getirdiği avantajlar sayesinde yaş gözetmeksizin müzikle ilgili eğitim veren kurumlardan müzik eğitimi alabilmekte, bu yöndeki isteklerini karşılayabilmektedirler.

Özengen müzik eğitiminin getirmiş olduğu diğer bir avantaj ise seçeneklerinin fazla oluşudur. Müzik eğitimi almak isteyen birey gerek örgün müzik eğitiminde gerekse yaygın müzik eğitiminde hizmet veren kurum ve çalışmaların çeşitliliği sayesinde tercih hususunda sıkıntı çekmemektedir.

Özengen müzik eğitimi tıpkı diğer eğitim sistemlerinde olduğu gibi öğretim faaliyetleri halinde gerçekleşen bir süreçtir. Ülkemizde özengen müzik öğretimine cumhuriyetin ilk yıllarıyla birlikte başlanmış ve çeşitli atılımlar halinde süregelmiştir. Bu alanda yapılmış olan çalışmaların kronolojik sırası ise şu şekildedir.

1. “Cumhuriyetin ilk evrelerinden itibaren belli orta ve yüksek öğretim kurumlarında ders dışı etkinlikler çerçevesinde koro ve çalgı toplulukları çalışmalarına yer verilmesi,
2. 1930’lu yıllardan itibaren halkevlerinde belli müzik kurslarının düzenlenmesi ve müzik topluluklarının oluşturulup çalıştırılması,
3. Cumhuriyetin ilk evrelerinden itibaren belli müzik derneklerinde bireysel ve toplu müzik ve kurs çalışmalarının düzenlenmesi,
4. 1940 – 1950’li yıllardan itibaren belli folklor derneklerince yürütülen belli müzik çalışmalarının yoğunlaşmaya başlaması,

5. 1950’li ve özellikle 1960’lı yıllardan itibaren belli okullarda özengen müzik çalışmalarına ve etkinliklerine yönelişin belirgin bir hız ve yoğunluk kazanmaya başlaması,
6. 1974 yılından itibaren ortaokul programlarında zorunlu müzik dersine ek olarak “koro, çalgı ve çalgı toplulukları” adıyla seçmeli derslere yer verilmesi,
7. Belli kamu kuruluşlarında ve özel kuruluşlarda düzenli özengen müzik çalışmalarına yer verilmeye başlanması” (Say, 2001, s. 121).

Görülüyor ki özengen müzik eğitimi, bireylerin almış olduğu müzik eğitimi içerisinde tıpkı diğer müzik eğitimi alanları gibi köklü bir geçmişe sahip olarak bir ülkenin müzik yaşamına önemli katkılar sağlamaktadır.

Say’a (2001) göre; Mithat Fenmen bu konuda şöyle söylemektedir: “Bir ülkenin müziği kuşkusuz ki profesyonel müzikçiler elinde yaşam bulur ve gelişir. Ama amatörlerin katkısını da küçümsemeyelim. Bu düşüncesiyle sanat yaşamına atılıp her şeyini ona hasredenler olduğu gibi çevresini sanatsever bir düzeye yükseltmiş nice amatör de vardır. Amatörlük ciddiye düşmanı değildir; kayıtsızlık ve disiplinsizlikle ilgisi yoktur. Bu kapsama giren müzikçiler, profesyonellerden de fazla zevk sahibi insanlar olabilir. Bu iki kategori arasındaki fark sanat tekniğini elde etmek için gerekli çalışmanın yalnız profesyoneller tarafından yapılabilmesindedir.”

II.III. Klasik Gitar Eğitimi

Klasik gitar eğitimi her çalgı eğitimi türünde olduğu gibi değişmez ön koşullara sahip bir süreci ifade eder.

“Gitarı öğrenebilmek için öncelikle gitarı sevmek ve öğrenmeyi istemek

gerekir. Bunun yanında iyi bir fiziki yapıya sahip olunmalıdır (özelikle el yapısı, parmaklar ve tırnaklar) herkes belli bir yere kadar bir şeyler yapabilir ama iyi bir gitar çalabilmek için yetenek şarttır. İyi bir müzik kulağı sağlam bir ritim duygusu ilerlemeyi çabuklaştırır. Gitar öğrenmek isteyen kişi bilinçli ve sistemli bir çalışma alışkanlığına sahip olmalı, hırslı ve kararlı olarak sabırla çalışmalıdır” (Elmas, 1994, s. 83).

Öğrenen ile ilgili bu ön koşulların yanı sıra öğreticinin de sahip olması gereken bazı özellikler vardır. Bunların en önemlileri, öğreticinin iyi bir klasik gitar eğitimi almış olması ve pedagojik yeterliğe sahip olmasıyla ilgilidir.

Klasik gitara başlama yaşının bazı önemli sınırlılıkları vardır. Bu sınırlılıkların oluşmasında çalgının icrasında belirli fiziki özelliklere sahip olunması önemlidir. Psikomotor becerilerinin gelişmiş klasik gitar eğitimine olumlu yönde etkileyecektir. Belirli bir yaş sınırı tespit edilmek istendiğinde bu sınırın genelde 10 yaş altına düşmemesi kabul edilmektedir. Özellikle 30’lu yaşlardan sonra çalgı eğitimine başlamanın ve yol kat edebilmenin oldukça güç olduğu bilinmektedir.

Klasik gitar diğer çalgılar gibi her gün disiplinli çalışmayı gerektiren bir çalgıdır. Her gün bu çalgıya ayrılacak zaman ile ilgili düşünceler oldukça göreceli bir kavram haline dönüşmüştür. Bu noktada eğitimcilerin, öğrencilerin durumunu göz önünde bulundurarak yönlendirme yapması şarttır. Klasik gitar eğitimi alan kişinin; iyi bir sağ ve sol el tekniğine ulaşabilmesi, çalgıda nitelikli bir ton yakalayabilmesi, deşifre becerisini geliştirebilmesi, başlangıca oranla daha zor ve düzeyli eserleri çalabilmesi, çalgının gelişimi, tarihçesi yanında çaldığı eserler hakkında bilgiye sahip olabilmesi vb. hedefler klasik gitar eğitiminin niceliğini ve niteliğini belirlemektedir. Bunun yanında çalışma sürecindeki kalite de oldukça önemlidir.

Elmas’a (1994, s.84) göre “Pratiğin süresinden çok önemli olan pratiğin programlı olmasıdır. Her gün belli bir süre ayırmalı, her çalışmada gam, arpej ve

değişik teknik çalışmalara yer verilmelidir”.

Klasik gitar eğitimine başlangıç için birçok metot bulunmaktadır. Bu metotlardan sadece bir tanesi dâhilinde eğitim verilebildiği gibi, eğitimciler karma bir şekilde de bu metotlardan faydalanabilmektedir. Başlangıç için tek metot kullanılmış olsa dahi öğrenciler belirli bir seviyeye eriştikten sonra eğitimcilerinin gözetiminde her dönemden düzeylerine uygun olarak çeşitli bestecilerin etüt ve eserlerini mutlaka çalışmalıdır.

Bahsedilen bu koşullar sağlandığı takdirde klasik gitar eğitimi, öğrenciler için daha nitelikli bir hale dönüşecek ve klasik gitarı yaşam tarzı haline dönüştürmede önemli bir adım atılmış olacaktır.

II.IV. Klasik Gitarın Tarihçesi

Bugün, modern klasik gitarın biçim olarak tarih içerisinde uğramış olduğu değişiklikleri ele aldığımızda birçok değişikliğe uğramış olduğunu söyleyebiliriz. Klasik gitarın atası olarak kabul edilebilen enstrümanın ne olduğu konusunda yapılan yorumlar sürmekle birlikte bu çalgının kökeninin çok eski çağlarda bulunan telli çalgılara kadar dayandığı söylenebilir. Yapılan arkeolojik çalışmaların bir göstergesi de ilk gitar örneklerinin eski Anadolu Medeniyetlerinden birisi olan Hititler'e ait olduğuyla ilgilidir.

Hitit Gitarı, gitar tipi enstrümanlar arasında en eski olarak bilinendir. Yaklaşık olarak 3300 yıl (M.Ö.1400) öncesine ait, üzerinde gitar çalan insan figürünün bulunduğu Oymalı Kaya Ankara'daki Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde sergilenmektedir. Oymalı Kaya, Alacahöyük civarındaki kazılarda ortaya çıkarılmıştır. Dikkat edildiğinde gitarın sapında perdeler olduğu fark edilmektedir. Gitarın şekli bugünkü klasik gitar formuna oldukça benzemektedir. Aynı zamanlarda Mısır'da da uzun saplı “lut”ların kullanıldığına dair bazı belgeler

bugün araştırmacıların elinde bulunmaktadır. Tarihi bilgiler karşılaştırıldığında; o çağlarda Hititler ile Mısırlılar'ın sıkı ilişkiler içinde olduklarını gösteren kanıtlar bulunmaktadır (Kanneci, 1988, s. 4).

Bu konuyla ilgili diğer bir g6r6ř gitara benzer algıların Mısırlılar'dan eski Yunanlılar'a ve Romalıları'a, nihayet 8. ve 9. y6zyıllarda Araplar'ın İşpanya'ya girmeleriyle Avrupa'ya ulaştığı ile ilgilidir (Elmas, 1994, s. 11). Gitara tasarım olarak ilk benzeyen algılar ise R6nesans d6neminden itibaren g6ze çarpmaktadır. Bunlardan ilki "vihuela" veya diğer ismiyle "viyola"dır.

İtalyanca bir kelime olan "viyola" telli algılar için tanımlayıcı genel bir isim olarak kullanılmakla birlikte, bazen de 6zellikle gitara benzeyen enstr6man anlamında kullanılmıştır. Bu kelime daha sonra "vihuela" olarak s6ylenmeye başlamıştır. "Vihuela'nın modern gitar kadar b6y6k ve biraz daha yuvarlak ve kubbeli bir dış y6zeyeye sahip olduğu bilinmektedir (Tyler, 1980, s. 17).

"Vihuela" R6nesans'ta gitar sınıfı enstr6manlar arasında yaygın idi. Genel anlamda "vihuela" kelimesi bir enstr6manı belirtmek için kullanılsa da aslında 6zel enstr6manlar olarak "vihuela de arco" (yaylı hali), "vihuela de penola" (pena ile çalınan hali) ve "vihuela de mano" (parmak ile çalınan hali) olarak anılmaktaydı. 15. yy. "vihuela"sı gitar şeklinde bir yapıya, klavye etrafında bağırsaktan bağlanmış perdelere ve "lut"taki aralıklara g6re akortlanmış tellere sahipti. "Vihuela" ve "vihuela de mano" arasındaki en belirgin fark ise ortada bulunan ses deliğindeki g6l ve g6vdeye sabitlenen bir k6pr6ye bağlı teller idi (Turnbull, 1991, s. 5–11). 16. yy.ın gitar benzeri bir enstr6manı da "intarsie" isimli bir enstr6mandı. Oldukça k66kt6 ve sapı on tane perdeden oluşmaktaydı. Çok dar bir g6vdesi olan bu çalgının yan tarafları sıra dışı tek bir k6şeden oluşmaktaydı. Bu enstr6mana "k66k viyola" da denilebilir (Tyler, 1980, s. 18).

En eski gitar benzeri algılar ile ilgili bilinen diğer bilgiler arasında onların d6rt telli-d6zenekli ve tek, çift ve hatta 6l6 tel kombinasyonlarından oluştuğu

söylenbilir. Beş telli düzenekli gitarlar ise 16. yy. ortalarında kullanılmaya başlanmıştır. Akortlamada farklılıklar göstermekle birlikte ortalama tel uzunlukları yetmiş yedi santimetreye kadar uzanmaktaydı (Bacon, 1991, s. 12).

1620’li yıllarda kullanılan diğer bir çalgı da “chitarra batente”dir. “Chitarra batente” İtalya’da popüler bir gitar biçimiydi. Bu ünlü enstrüman anlam olarak “pena ile çalınan gitar” anlamına geliyordu. Dönemin gitarlarından, metal telleri ile ayrılmaktaydı ve sapı birçoğu sabitlenmiş perdelerden oluşmaktaydı (Bacon, 1991, s. 13).

Barok döneminde karşımıza çıkan beş düzenekli-telli gitarlar da bulunmaktadır. Akortlanmasında farklılıklar olmakla beraber bu çalgılar 18. yy.ın ortalarına doğru günümüz gitarlarında olduğu gibi la-re-sol-si-mi şeklinde akortlanmaya başlamıştır. Geleneksel gitar üreticileri 18. yy. sonlarında telleri beşten altıya çıkarmış ve mi sesine akortlu bir teli daha gitara eklemişlerdir (Bacon, 1991, s. 15).

Yine aynı çağda yer alan çalgılardan birisi de “lut”tur. Johannes Tinctoris “lut”un gitara olan etkisi üzerine “Katalanlar tarafından ayrıca icat edilen bazılarının “guiterra” bazılarının da “ghiteme” dedikleri bir enstrüman var. Bu enstrüman bariz bir şekilde “lyre” (lut)dan türemiştir. Çünkü kaplumbağa biçimindedir. Çok küçük olmasına rağmen aynı tel ve akortlama biçimine sahiptir.” demiştir (Turnbull, 1991, s. 11).

Bilim adamları “lut” ve “kithara” (gitar kelimesinin etimolojik kökeni) gibi telli enstrümanların prototipi olan “ud”un (kelime anlamı tahta), eski Suriye kökenli olduğuna inanmaktadırlar. 19. yy.da bilim adamları “tar” (fars dilinde “tel” anlamına gelmektedir.) köküne sahip enstrümanların geniş bir coğrafyaya dağıldığını ve bu coğrafyalarda “dotar, dutar, lotar, setar, sitar, quitar, guitarra” ve son olarak da gitar (gitar) ismiyle anıldıklarını tespit etmiştir (Guitar Trek: Ancient Origins, 2006, s. 5).

Günümüzde kullanılan modern klasik gitar ise Antanio de Torres (1817-1892) tarafından yapılmıştır. Torres'in gitar tasarımına yapmış olduğu katkılar oldukça önemlidir. Torres ile ilgili tarihsel dokümanlara dayalı ilk ve en önemli çalışma; Jose Romanillos tarafından yapılmıştır. Torres ilk gitarını 1840 yılı civarında yapmıştır. Torres profesyonel bir gitarist değil, bir çalgı yapımcısıydı. Zamane gitarlarının tamamen yanlış olduğuna ve belirli bir standardın geliştirilmesi gerektiğine inanıyordu. O günün gitarları gövde olarak daha küçük ve dayanak yeri daha geniştir. Torres gitarın üst tablosuna konulan giriş sayısını yediye çıkarmış ve tellerden en iyi titreşimi almayı başarmıştır. Ses tablasının kalınlığı genelde orta bölgede; köprü ve ses deliği etrafında 2,5 mm. ve kenar bölgelerde 1,4 mm. civarındaydı. Torres'in mukavvadan yapmış olduğu bu bölgenin kalınlığı ise sadece 0,4 mm.dir. Torres ayrıca 63 cm. olan tel uzunluğunu 65 cm.ye çıkarmayı da başarmıştır (Courtnall, 1991, s. 29–31).

III. MATERYAL VE METOT

Yapılan araştırma betimsel bir çalışma türüdür. Araştırmayla ilgili yapılan kaynak taramasının sonucunda müziğin çeşitli tanımları ve işlevlerinin yanı sıra özenen müzik eğitimiyle ilgili yaklaşımlar da göz önüne alınarak sunulmuştur. Araştırmada kaynak taramasından elde edilen veriler ve eğitmenlere uygulanan anket verilerinin istatistiksel olarak değerlendirilmesiyle bulgulara ve bu bulgulardan da sonuçlara ulaşılmıştır. Gözlem verilerinin kaydedilmesiyle ilgili olarak örnekleme yer alan çalışma grubunun genişliği ve araştırmadaki zaman sınırlılığı göz önüne alındığında araştırma esnasında gözlem yöntemini kullanmak mümkün olamamıştır. Anket sorularının hazırlanmasında ve elde edilen verilerin yorumlanmasında bu alanda yapılmış çalışmalardan ve uzman görüşünden yararlanılmıştır.

Çalışmanın problem cümlesi, özenen müzik eğitimi kurumlarındaki klasik gitar eğitmenlerinin ve öğrencilerin karşılaştığı problemlerin tespiti ve çözüm yollarının bulunması gerekliliği üzerine kurulmuştur. Araştırma yapılırken ortaya çıkan alt problemler ise aşağıda maddeler halinde sıralanmıştır.

1. Özenen müzik eğitimi kurumlarında verilen klasik gitar eğitiminde hangi klasik gitar metotları tercih edilmektedir?
2. Özenen müzik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar eğitmenlerine göre klasik gitar öğrencileri eğitim esnasında ne tür problemlerle karşılaşmaktadır?
3. Özenen müzik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar öğrencileri nasıl bir eğitim sürecinden geçmektedirler?
4. Özenen müzik eğitimi veren kurumlarda, eğitimlerine yeni başlamış klasik gitar öğrencilerinin hazır bulunuşlukları ile ilgili olarak, eğitmenlerin tutumları hangi yöndedir? Verilen eğitimdeki hedefler konusundaki görüşleri nelerdir?

Araştırma, Türkiye’de yedi coğrafi bölgedeki 16 ilde bulunan 50 adet özengen müzik eğitimi kurumunda yapılmıştır. Bazı kurumlarda birden fazla klasik gitar eğitmeni olmasından dolayı anket uygulanan klasik gitar eğitmeni sayısı 55’dir.

Uygulanan anketten elde edilen verilere göre; toplam olarak 5 seçeneği bulunan 12 adet çoktan seçmeli sorunun bulguları her bir soru için frekans ve yüzdelik dilimlerini ifade eden tablolar ve grafiklerle gösterilmiş, elde edilen veriler de en yüksek ve en düşük veriler üzerinde yoğunlaşarak yorumlar yapılmıştır. Anketin 1., 2. ve 9. sorularında derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Klasik gitar eğitmenlerinin hem tercih sıralarına göre hem de tercihlerinde yer verdikleri seçeneklerin toplam sayılarına göre frekans ve yüzdelerini ifade eden tablolar oluşturulmuş, yorumlar tercihlerinde yer verdikleri toplam seçenek sayısına göre yapılmıştır. Açık uçlu 13. sorudan elde edilen veriler ise ortak ve diğer görüşler halinde gruplandırılarak yorumlanmıştır.

Çalışmada, özengen müzik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar eğitiminde izlenecek yaklaşımların ortak özellikler göstermesi göz önüne alındığında evrenin benzeşikliği verilerimizi kullanışlı ve geçerli kılmaktadır.

IV. BULGULAR ve YORUM

Bu araştırmadaki veriler, günümüzde özengen müzik eğitimi veren kurumlarda klasik gitar eğitimiyle ilgili durum tespitini yapmak amacıyla anket tekniği uygulanarak elde edilmiştir. Anketi yanıtlayan klasik gitar eğitimcilerinin bölgelere, şehirler, yaş ve cinsiyet özelliklerine ve eğitim durumlarına göre frekans ve yüzde dağılımları tablolaştırılarak aşağıda gösterilmiştir.

IV.I. Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlardaki Klasik Gitar Eğitmenlerine Ait Genel Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.1.1. Klasik gitar eğitmenlerinin cinsiyete göre dağılımı.

Cinsiyet	Frekans(f)	Yüzde(%)
Erkek	49	89,09
Bayan	6	10,9
Toplam	55	100

Tablo 4.1.1`den anlaşılacağı üzere anlaşıldığı üzere klasik gitar eğitimi veren bireylerin neredeyse tamamı (%89,09) erkek eğitmenlerden oluşmaktadır. Bayan eğitmenlerin sayıca çok az olmasının (%10,9) klasik gitarın icracılığında fiziksel gücün büyük önem taşıması ile ilgili olduğu dşnlmektedir. Dünya literatüründe de klasik gitar konusunda icracı ya da eğitmen olarak yer alan bayan sayısı erkeklere oranla oldukça düşüktür.

Tablo 4.1.2. Klasik gitar eğitmenlerinin yaşa göre dağımları.

Yaş Aralıkları	Frekans(f)	Yüzde(%)
21-30	27	49,09
31-40	17	30,90
41-50	5	9,09
51-60	4	7,27
Toplam	55	100

Tablo 4.1.2.'den görüldüğü gibi klasik gitar eğitmenlerinin yaş dağımlarında en yüksek değer 27 kişi (%49,09) ile 21–30 yaş arası, en düşük değer ise 4 kişi (%7,27) ile 51–60 yaş arası şeklinindedir. Diğer değerler ise 17 kişi (%30,90) ile 31–40 yaş arası ve 5 kişi (%9,09) ile 41–50 yaş arası şeklinde oluşmuştur.

Yaş dağılımında en yüksek değerin % 49,09 ile 21–30 yaş arası ve onu takip eden değerin de % 30,90 ile 31–40 yaş arası olarak oluşmasının ülkemizde klasik gitar eğitimin geçmişinin çok eksiklere dayanmaması ile ilgili olduğu dşnlmektedir. Ülkemizde klasik gitar eğitimi ilk olarak 1930'lu yıllarda başlamakla birlikte okullaşma sürecine girmesi 1970'li yılları bulmuştur (Kanneci,2001).

Tablo 4.1.3. Klasik gitar eğitmenlerinin b6lgelere g6re dağılımları.

B6lgeler	Frekans(f)	Yüzde(%)
Marmara	23	41,81
İç Anadolu	16	29,09
Ege	6	10,09
Akdeniz	6	10,09
Karadeniz	3	5,45
Doğu Anadolu	1	1,81
Toplam	55	100

Tablo 4.1.3.'de görüldüğü gibi klasik gitar eğitmenlerinin 23'ü (%41.81) 6 coğrafi b6lge içinden Marmara B6lgesinde; 1'i (% 1,81) en düşük değer olmak üzere Doğu Anadolu B6lgesi'nde yer almaktadır. Eğitmenlerden diğerleri; 16 kişi (%29,09) ile İç Anadolu B6lgesi, 6'şar kişi (%10,09) ile Ege ve Akdeniz B6lgesi, 3 kişi ile (%5,45) Karadeniz B6lgesi'ndendir.

Marmara b6lgesindeki nüfus yoğunluğunun ölkemizdeki en yüksek değere sahip olmasının ve ayrıca Marmara B6lgesi'nde yer alan İstanbul ilinde sanat ve müzik faaliyetlerinin çok yoğun bir şekilde gerçekteşmesinin tabloda oluşan durumla doğrudan ilişkili olduğu düşünölmektedir.

Tablo 4.1.4. Klasik gitar eğitimcilerinin illere göre dağılımı.

Şehirler	Frekans(f)	Yüzde(%)
İstanbul	21	38,18
Ankara	15	27,27
İzmir	3	5,45
Antalya	3	5,45
Denizli	2	3,63
Balıkesir, Bursa, Mersin, Adana, Ordu, Konya, Trabzon, Samsun, Manisa, Isparta, Kars	1'er kişi	1,81
TOPLAM	55	100

Tablo 4.1.4.'e göre araştırma kapsamındaki iller bazında İstanbul 21 (%38,18) kişiyle eğitimci bakımından en kalabalık şehirdir. Balıkesir, Bursa, Mersin, Adana, Ordu, Konya, Trabzon Samsun, Manisa, Isparta, Kars illeri ise 1'er (%1,81) kişiyle klasik gitar eğitimcilerinin en az bulunduğu şehirler olarak görünmektedir. İstanbul'dan sonra en çok eğitimci sayısı Ankara'da 15 (%27,27) bulunmaktadır. İzmir ve Antalya'da 3'er (%5,45) Denizli'de 2 (%3,63) klasik gitar eğitimci görülmektedir.

Tablo 4.1.5. Klasik gitar eğitmenlerinin oğrenim durumları.

Öğrenim Durumları	Frekans(f)	Yüzde(%)
İlkokul	1	1,81
Ortaokul	1	1,81
Lise	10	18,18
Üniversite	43	78,18
Toplam	55	100

Tablo 4.1.5.'e göre klasik gitar eğitmenlerinin çok büyük bir bölümü 43'ü (%78,18) üniversite mezunudur. İlk ve ortaokul mezunu klasik gitar eğitmeni sayısı 1 (%1,81) çok azdır. Lise mezunu klasik gitar eğitmeni sayısı ise 10 kişidir (% 18,18) .

Bu veriler ışığında klasik gitar ile ilgili eğitim almış ve eğitmenlik yapmakta olanların oldukça büyük bir kısmının üniversite eğitimi almış olduğu ortadadır. Klasik gitar eğitiminin üniversite bulunan büyük şehirlerde daha yaygın olmasının bu durumla ilgili olduğu düşünölmektedir.

IV.II. Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlardaki Klasik Gitar Eğitimiyle İlgili Bulgular ve Yorumlar

IV.II.I. Ankette yer alan çoktan seçmeli soruların bulgu ve yorumları

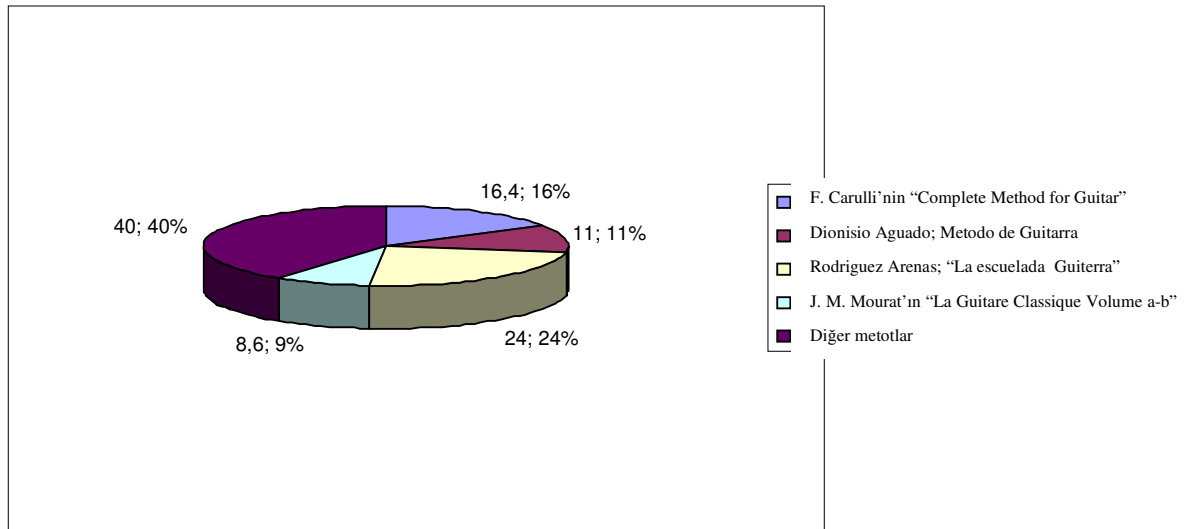
Tablo 4.2.1. Klasik gitar öğretmenlerinin kullandıkları yabancı klasik gitar metotlarının tercih sıralarına göre dağılımı.

	1.tercih		2.tercih		3.tercih		4.tercih		5.tercih	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
a) Ferdinando Carulli: Complete Method for Guitar	10	18,18	10	20,4	3	15	0	0	0	0
b) Dionisio Aguado: Metodo de Guitarra	1	1,82	5	10,2	9	45	0	0	0	0
c)Rodriguez Arenas: La escuela de la Guiterra	22	40	8	16,3	1	5	2	25	0	0
d)Jean Mourice Mourat: La Guitare Classipue Volume a-b	1	1,82	3	6,1	1	5	5	62,5	2	28,6
e)Diğer	21	38,18	23	47	5	30	1	12,5	5	71,4
Toplam	55	100	49	100	20	100	8	100	7	100

Tablo 4.2.1.'de 55 klasik gitar eğitimcisinin kullandıkları klasik gitar metotlarının tercih sıralarına göre dağılımları görülmektedir. 1. tercih olarak yer alan metotlar arasında 22 (%40) kişi Rodriguez Arenas'ın "La escuela de la Guiterra" adlı metodunu, 1'er (%1,82) kişi Dionisio Aguado'nun "Metodo de Guitarra" ve Jean Mourice Mourat'ın "La guitare Classipue Volume a-b" metotlarını işaretlemiştir. 2. tercih olarak en yüksek değer 23 (%47) kişiyle "diğer" seçeneği, en az değer ise 3 (%6,1) kişiyle Jean Mourice Mourat'ın "La guitare Classipue Volume a-b" metotunu seçeneğidir. 3. tercih olarak en fazla işaretlenen

seçenek 9 kişi (%45) ile Dionisio Aguado'nun "Metodo de Guitarra" seçeneği, en az işaretlenen seçenekler de 1'er (%5) kişiyle Rodriguez Arenas'ın "La Escuelada Guiterra" ve Jean Mourice Mourat'ın "La Guitarre Classipue Volume a-b" seçenekleridir. 4. tercih olarak en fazla işaretlenen seçenek 5 (%62,5) kişiyle Jean Mourice Mourat'ın "La Guitare Classipue Volume a-b" metodu olmakla birlikte Ferdinando Carulli'nin "Complete Method for Guitar" ve Dionisio Aguado'nun "Metodo de Guitarra" seçenekleri hiçbir eğitmen tarafından işaretlenmemiştir. Eğitmenler 5. tercih olarak ise 5 (%71,4) kişiyle "diğer" seçeneğinde çoğunlukta birleşmişlerdir. Ferdinando Carulli; Complete Method for Guitar, Dionisio Aguado; Metodo de Guitarra ve Rodriguez Arenas; La Escuela de la Guiterra seçenekleri 5. tercih olarak hiçbir eğitmen tarafından tercih edilmemiştir.

Grafik 4.2.1. Klasik gitar eğitmenlerinin takip ettiği yabancı klasik gitar metotları.

Grafik 4.2.1.'de de görüldüğü gibi 55 klasik gitar eğitimcisi yaptığı toplam 139 tercih işaretlemesinde "diğer" seçeneğine 55 kez (%40) yer vermiştir. Jean Mourice Mourat'ın "La Guitare Classique Volume a-b" metodu ise en az tercih edilen metot olmuştur.

Klasik gitar eğitmenlerinin tercih sıralarına göre oluşan tabloda oldukça karmaşık bir dağılım görülmektedir. Klasik gitar eğitmenleri, bu metotlardan yalnızca birinden yararlandığı gibi birkaç metodun derlemesini yaparak da eğitimlerinde kullanmaktadırlar. 1. tercih sıralamasında Arenas'ın yazmış olduğu klasik gitar metodu ne çıkmasına karşın, diğer seçeneğinin de çok yakın bir değerde olması oldukça dikkat çekicidir. Zira 2. tercihlerin yer aldığı sıralamada diğer seçeneği oldukça yüksek bir değerde göze çarpmaktadır. Bu durum klasik gitar eğitiminde kullanılan metot çeşitliliğinin olumlu bir göstergesi olarak; Carulli, Aguado, Arenas ve Mourat'ın yazmış oldukları klasik gitar metotlarının aksine diğer yayımlanmış klasik gitar metotlarının eğitmenler tarafından oldukça yoğun talep gördüğünün bir kanıtıdır. Mourat'ın yazmış olduğu klasik gitar metodu en az tercih edilen metot olarak görünmektedir. Terci'ye (Görüşme, 5 Ocak 2005) göre; sorunun seçeneklerinde belirtilen klasik gitar metotları ülkemiz özengen müzik eğitiminde yaygın biçimde kullanılmaktadır.

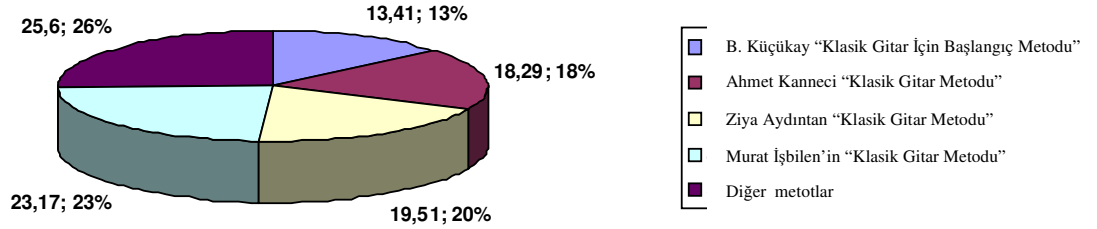
Tablo 4.2.2. Klasik gitar eğitimcilerinin kullandıkları yerli klasik gitar metotlarının tercih sıralarına göre dağılımı.

METOTLAR	1.tercih		2.tercih		3.tercih		4.tercih		5.tercih	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
a) Bekir Küçükay: Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu	6	15,78	1	5,26	3	33,33	1	14,28	0	0
b)Ahmet Kanneçi: Klasik Gitar Metodu	5	13,15	4	21,05	4	44,44	2	28,57	0	0
c)Ziya Aydın'tan: Gitar Metodu	4	10,52	8	42,10	1	11,11	3	42,85	0	0
d) Murat İşbilen: Klasik Gitar Metodu	14	36,84	2	10,52	1	11,11	1	14,28	1	11,11
e)Diğer	9	23,68	4	21,05	0	0	0	0	8	88,88
Toplam	38	100	19	100	9	100	7	100	9	100

Tablo 4.2.2.'ye göre 1. sırada en çok tercih edilen metot 14 (%36,84) kişiyle Murat İşbilen'in "Klasik Gitar Metodu", en az tercih edilen ise 4 (% 10,52) kişiyle Ziya Aydın'tan'ın "Gitar Metodu"dur. 2. tercih olarak 8 (%42,10) kişiyle Ziya Aydın'tan'ın "Gitar Metodu" en yüksek değeri almış, Bekir Küçükay'ın "Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu" ise 1 (%5,26) kişiyle en az tercih edilen metot olmuştur. 3. sırada 4 (%44,44) kişiyle Ahmet Kanneçi'nin "Klasik Gitar Metodu" en yüksek oranda tercih edilmiş, "Diğer" seçeneği hiçbir eğitimci tarafından işaretlenmemiştir. Klasik gitar eğitimcilerinin 4. tercihlerinde en yüksek değer olarak 3 (%42,85) kişiyle Ziya Aydın'tan'ın "Gitar Metodu" görülmektedir. "Diğer" seçeneğine eğitimciler tarafından 4. tercih olarak yer verilmemiştir. 5. tercih olarak ise 8 (%88,88) kişiyle "diğer" seçeneği en çok tercih edilen seçenek olmuş, Bekir Küçükay'ın "Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu", Ahmet Kanneçi'nin "Klasik Gitar Metodu" ve Ziya Aydın'tan'ın "Klasik Gitar Metodu" hiç bir eğitimci tarafından işaretlenmemiştir.

Ankete katılan klasik gitar eğitimcilerinin verdiği yanıtlar doğrultusunda Tablo 4.2.1.'deki gibi karma bir dağılım görünmektedir. 1. olarak en fazla Murat İşbilen'in "Klasik Gitar Metodu" seçilmiştir. 1., 2. tercih ve genel sıralamada Bekir Küçükay'ın yazmış olduğu klasik gitar metodunun en az kullanılan metot olduğu anlaşılmaktadır.

Grafik 4.2.2. Klasik gitar eğitimcilerinin takip ettikleri Türk klasik gitar metotlarının dağılımı.

Grafik 4.2.2.'de görüldüğü gibi ankete katılan 55 klasik gitar eğitimcisinin 21'i (% 25,60) "diğer" seçeneğini işaretlemiştir.

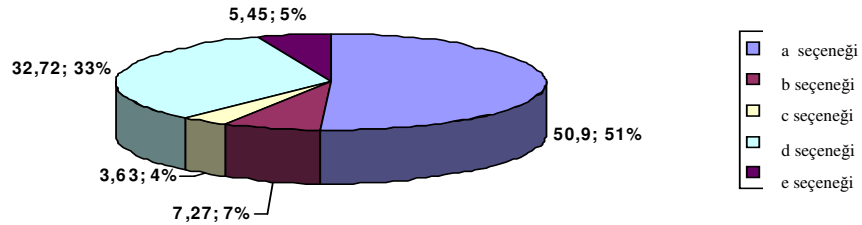
Ülkemiz kaynaklı klasik gitar metotlarının sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Özengen müzik eğitiminde de bu klasik gitar metotları eğitimciler tarafından kullanılabilir. Bu sorunun yanıtlarından klasik gitar eğitimcilerinin ülkemizde yayımlanmış yerli yazarların klasik gitar metotlarının yanında kendilerine ait yayımlanmamış metotları da çoğunlukla kullandıkları anlaşılmaktadır. Bu metotlar arasında özengen müzik eğitimi veren klasik gitar eğitimcilerinin kendi metotları da bulunmaktadır. Klasik gitar için yazılmış Türkçe metotların sayısının artması eğitimde kullanılacak materyallerin artması anlamına gelmektedir. Terci'ye göre (Görüşme, 5 Ocak 2005) sorunun seçeneklerinde belirtilen ülkemiz kaynaklı klasik gitar metotları Türkiye de özengen

müzik eğitiminde yaygın bir biçimde kullanılmaktadır.

Tablo 4.2.3. Klasik gitar öğretmenlerinin çalınan eserlerin armonik ve form analizlerini yaptırılmaları konusundaki tutumları.

SEÇENEKLER	f	%
a) Eğer öğrencinin bu konuda gerekli donanımı varsa yaptırıyorum.	28	50,90
b) Sadece form özelliklerini inceletiyorum, armonik özelliklerini inceletmiyorum.	4	7,27
c) Sadece armonik özelliklerini inceletiyorum, form özelliklerini inceletmiyorum.	2	3,63
d) Kısmen, ayrıntıya yer vermeden yaptırıyorum.	18	32,72
e) Hiç yaptırmıyorum.	3	5,45
TOPLAM	55	100

Grafik 4.2.3. Klasik gitar öğretmenlerinin çalınan eserlerin armonik ve form analizlerini yaptırılmaları konusundaki tutumları.

Tablo 4.2.3.'de görüldüğü gibi 55 klasik gitar öğretmeninden 28'i (%50,9) öğrencilerine bu konuda eğer donanımları varsa çaldıkları eserlerin armonik ve form analizlerini yaptırdığını; 2 kişi ise (%3,63) sadece armoni özelliklerini incelettiğini, form özelliklerini inceletmediğini belirtmiştir. Diğer seçenekler; 18 (%32,72) kişiyle kısmen, ayrıntıya yer vermeden yaptırıyorum, 4 (%7,27) kişiyle sadece form özelliklerini inceletiyorum, armoni özelliklerini inceletmiyorum, 2

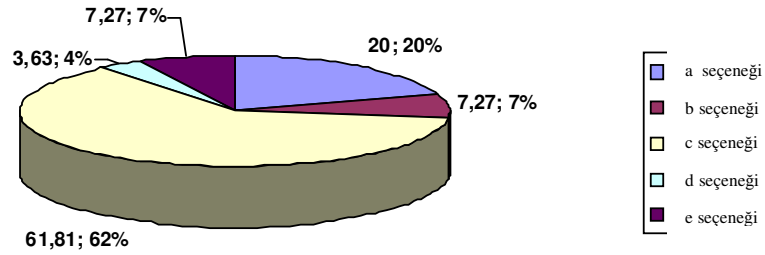
(%3,63) kişiyle; sadece armoni 6zelliklerini inceletiyorum, form 6zelliklerini inceletmiyorum, 3(%5,45) kişiyle hiç yapturmıyorum şeklinededir.

Klasik gitar, bilindiği gibi çok sesli klasik batı m6ziği enstr6manıdır. Çok sesli ve klasik batı m6ziği enstr6manı olmasından 6t6r6 alanların armoni ve form bilgisine ihtiyaç duyabileceği bir çalgıdır. 6zengen m6zik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar eğitmenlerinin b6y6k çoğunluğunda, eğer armoni ve form bilgisi konusunda 6đrencilerinin donanımı varsa yapturmaları, yoksa yaptırmak istememeleri gibi bir anlam çıkmaktadır. Bu anlamda klasik gitar eğitmenlerinin armoni ve form bilgisi olan 6đrencileri için bu durumu olumlu bir durum olarak g6rd6kleri s6ylenebilir. Kendilerinden veya 6đrenciden kaynaklanabilen sebeplere bağlı olarak eğitmenlerin, yeterli armoni ve form bilgisi olmayan 6đrencilere eserlerle ilgili armonik ve form analizi yaptırmadığı d6ř6n6lmektedir. Zira bunlar arasında 6đrencilerin teorik bilgilerin 6đrenilmesi aşamasında çabuk sıkılmaları, eğitmenlerin 6đrencilerini bu durum karşısında “kurstan ayrılma isteği olur mu?” endişesi ve dershanesinin bundan dolayı etkilenmesi gibi nedenler sayılabilir. Oysa bu 6đrencilerin eğitimi aşamasında çeşitli alternatiflerin denenebileceği d6ř6n6lmektedir. Klasik gitar eğitmenleri sadece armoni 6zelliklerinin incelenmesi hususunda kısmen birleşmekte ve form 6zelliklerini inceletmeyi gerekli g6rmemektedirler. Bu durum eğitmenlerin kişisel tercihleri ile ilgili bir durum olmakla beraber form 6zelliklerinin de 6đrenciler tarafından bilinmesinin 6đrencilerin m6ziği ve 6gelerini daha iyi anlamaları için gerekli ve 6nemli olduğu d6ř6n6lmektedir.

Tablo 4.2.4. Klasik gitar eğitimlerine göre öğrencilerin klasik gitar eğitimleri boyunca en çok karşılaştıkları problemler.

SEÇENEKLER	f	%
a) Teknik problemlerle karşılaşıyorlar.	11	20
b) Müzikal problemlerle karşılaşıyorlar.	4	7,27
c) Hem teknik hem müzikal problemlerle karşılaşıyorlar.	34	61,81
d) Öğrenciler problemle karşılaşmıyorlar.	2	3,63
e) Diğer	4	7,27
TOPLAM	55	100

Grafik 4.2.4. Klasik gitar eğitimlerine göre öğrencilerin klasik gitar eğitimleri boyunca en çok karşılaştıkları problemler.

Ankete katılan 55 klasik gitar eğitimcilerinden 34'ü (%61,81) öğrencilerin çoğunlukla hem teknik hem müzikal problemlerle karşılaştıklarını belirtirken 2'si (%3,63) bu konuda problemle karşılaşmadığını ifade etmiştir. Eğitimcilerden 11'i (%20); teknik problemlerle karşılaşıyorlar, 4'ü (%7,27) müzikal problemlerle karşılaşıyorlar, 4'ü (%7,27) diğer seçeneğini işaretlemiştir.

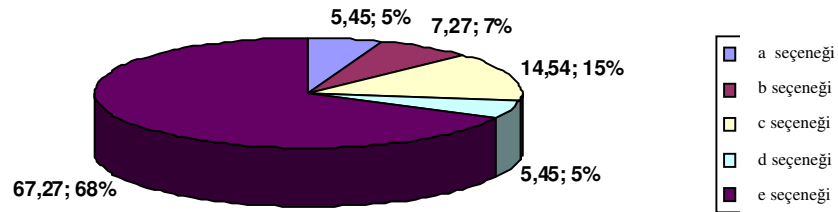
Klasik gitar her enstrüman gibi, öğrenenler için belli teknik kapasite ve müzikal muhakeme isteyen bir çalgıdır. Öğrenciden öğrenciye değişmekle birlikte

öğrenciler eğitim sırasında her iki alanla ilgili problemler yaşayabilmektedir. Özengen müzik eğitiminde de hem teknik hem müzikal problemlerle karşılaşılması olağan bir durum olarak görülebilir. Eğitimden ikisinin öğrencilerin problemlerle karşılaşmadığını ifade etmesi ise bu öğrencilerin her iki alanda da oldukça yeterli ve yetenekli olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Tablo 4.2.5. Klasik gitar öğretmenlerinin özengen müzik eğitimi veren kurumlardaki toplam öğrenci sayı dağılımları.

SEÇENEKLER	f	%
a) 1-3	3	5,45
b) 4-6	4	7,27
c) 7-9	8	14,54
d) 10-12	3	5,45
e) Daha fazla	37	67,27
TOPLAM	55	100

Grafik 4.2.5. Klasik gitar öğretmenlerinin özengen müzik eğitimi veren kurumlardaki toplam öğrenci sayıları.

Tablo 4.2.5.'e göre ankete katılan 55 gitar eğitimciden 37'si (%67,27) öğrenci sayılarının 12'den daha fazla, 3'ü (% 5,45) öğrenci sayılarının 10 – 12 arasında, diğer bir 3'ü (% 5,45) öğrenci sayılarının 1-3 arasında olduğunu söylemiştir. Diğer değerler ise 8 (%14,54) kişiyle; 7-9 öğrenci ve 4 (%7,27) kişiyle;

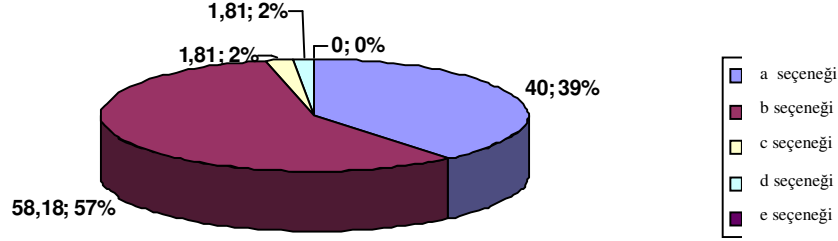
4–6 öğrenci şeklindedir.

Eğitmenlerden 37'sinin (%67,27) klasik gitar öğrencilerinin sayılarının on ikiden fazla olması oldukça memnun edici bir durumdur. Eğitimini almak isteyenlerin sayısının fazlalığı klasik gitarın sevilen bir enstrüman olduğunun göstergesidir. Ayrıca klasik gitarın Türkiye’de yaygınlaşması açısından da talebin büyük önemi vardır. Halvaşi’ye (1999, s.147) göre “Ülkemizde dersanelerde ya da özel derslerde klasik gitar eğitimi almak isteyenlerin sayısında büyük bir artış olduğu görülmektedir”. Farklı şehir ve bölgelerden elde edilen bulgular sonucunda 3 eğitimci, öğrenci sayılarının 1–3, 3 eğitimci de 10–12 arasında değiştiğini belirtmiştir. Öğrenci sayılarındaki bu değişim oranına bulunulan şehir veya bölgenin farklı sosyo-ekonomik ve kültürel durumunun etki ettiği düşünülmektedir.

Tablo 4.2.6. Özengen müzik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar öğrencilerinin haftalık ders saatlerinin dağılımı.

SEÇENEKLER	f	%
a) 1	22	40
b) 2	32	58,18
c) 3	1	1,81
d) 4	1	1,81
e) Daha fazla	0	0
TOPLAM	100	100

Grafik 4.2.6. Özenen müzik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar öğrencilerinin haftalık ders saatlerinin dağılımı.

Tablo 4.2.6.'ya göre 55 klasik gitar eğitmeninden 32'si (%58,18) klasik gitar öğrencilerinin genelde haftada 2 saat; 1 (%1,81) kişi haftada 3 saat; diğer 1 (%1,81) kişi haftada 4 saat, 22 (%40) kişi ise haftada 1 saat ders aldığına dair seçenekleri işaretlemişlerdir.

Özenen müzik eğitimi veren kurumlardaki öğrencilerin genellikle haftada 2 saat ders yaptıkları anlaşılmaktadır. Bu klasik gitar eğitimi için oldukça önemlidir. Müzik eğitiminin içerisinde önemli bir yer teşkil eden çalgı eğitiminde; öğrencilerin, eğitmenlerin vermiş olduğu çalışmalarını yapıp bir sonraki derse hazırlıklı gidebilmesi için belirli bir zamana ihtiyacı vardır. Bu zaman diliminin az ya da fazla olması çalgı eğitiminin performansını düşürebilir. Bu yüzden eğitim fakültelerine bağlı müzik eğitimi ana bilim dalları, konservatuar ve benzeri müzik eğitimi veren kurumlarda da haftalık çalgı eğitimi dersi 1 ile 2 saat arasında değişmektedir. Özenen müzik eğitiminde verilen çalgı eğitimi için de aynı şeyleri söylemek mümkündür.

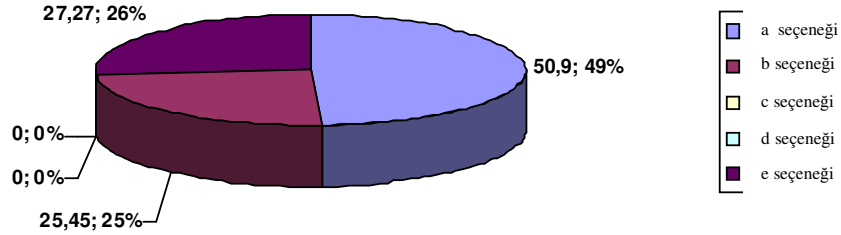
“Ders saatlerinin haftalık sayısı ve hafta içine yerleştirilmesi öğrenciden gerekli verimi elde edebilmek için önemlidir. Derslerin az veya çok ya da iki dersin arka arkaya olması, çalışmalarda gerçek başarının ortaya çıkmasını engelleyecektir. Sayı ve dağılımın sağlıklı bir düzene konulabilmesi için çeşitli

yöntemler izlenebilir” (Yöndem, 1992, s. 51).

Tablo 4.2.7. Klasik gitar öğrencilerinin özengen müzik eğitimi veren kurumlardaki derslere devamlılık durumu.

SEÇENEKLER	f	%
a) Evet, düzenli bir şekilde devam ediyorlar.	28	50,90
b) Aksamalara rağmen düzenli devam ediyorlar.	14	25,45
c) Düzenli devam etmiyorlar.	0	0
d) Öğrenci canı istediği zaman derse geliyor.	0	0
e) Öğrenciden öğrenciye değişiyor. Kimileri düzenli, kimileri düzensiz geliyor.	13	27,27
TOPLAM	55	100

Grafik 4.2.7. Klasik gitar öğrencilerinin özengen müzik eğitimi veren kurumlardaki derslere devamlılık durumu.

Tablo 4.2.7.’de bulunan örneklem grubundaki 55 klasik gitar eğitimcilerinden 28’i (% 50,90) klasik gitar eğitimi alan öğrencilerinin derslere düzenli devam ettiğini, 14’ü (%25,45) öğrencilerin aksamalara rağmen düzenli devam ettiğini, 13’ü (%27,27) öğrenciden öğrenciye değiştiğini, kimilerinin düzenli kimilerinin ise düzensiz geldiğini belirtmişlerdir. Öğrencilerin düzenli devam etmediğini ve

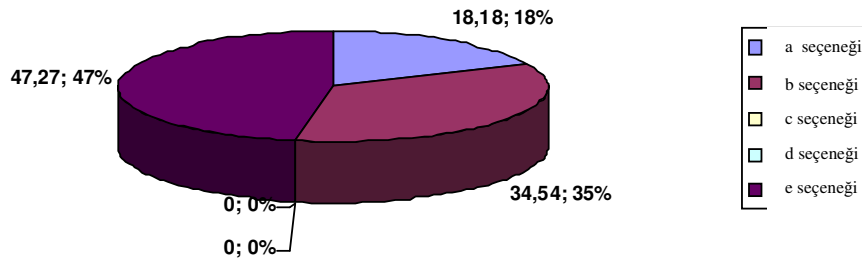
öğrencinin canı istediği zaman derse geldiğini ifade eden seçenekleri hiçbir eğitmen işaretlememiştir.

Bu durum oldukça memnun edicidir. Eğitimde sürekliliğin sağlanması ve istenilen hedeflere ulaşabilmesi için öğrencilerin derslere devam durumları büyük önem taşımaktadır.

Tablo 4.2.8. Eğitmenlere göre özengen müzik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar öğrencilerinin derslere hazırlık durumu.

SEÇENEKLER	f	%
a) Evet, her ders hazırlıklı geliyorlar.	10	18,18
b) Bazen hazırlıksız geliyorlar ama genelde hazırlıklı geliyorlar.	19	34,54
c) Hep hazırlıksız geliyorlar.	0	0
d) Hazırlıksız öğrenci derse gelmiyor.	0	0
e) Öğrenciden öğrenciye değişiyor. Kimileri genelde hazırlıklı, kimileri ise hep hazırlıksız geliyor.	26	47,27
TOPLAM	55	100

Grafik 4.2.8. Eğitmenlere göre özengen müzik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar öğrencilerinin derslere hazırlık durumu.

Tablo 4.2.8.'de görüldüğü gibi klasik gitar eğitimcilerinden 26'sı (% 47,27) klasik gitar eğitimi alan öğrencilerinin derslere hazırlıklı gelip, gelmediği hususunda; öğrenciden öğrenciye değişiyor, kimileri genelde hazırlıklı, kimileri ise hep hazırlıksız geliyor ibaresinde birleşmiştir. Hep hazırlıksız geldiğini ve hazırlıksız öğrencinin derse gelmediğini ifade eden seçenekleri hiçbir eğitimci işaretlememiştir. Diğer seçenekler; 19 (%34,54) kişi “bazen hazırlıksız geliyorlar ama genelde hazırlıklı geliyorlar”, 10 (%18,18) kişi “evet her derse hazırlıklı geliyorlar” şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Klasik gitar eğitimcilerinin bu soru için verdikleri yanıtlar doğrultusunda öğrencilerin büyük bir oranda derse hazırlıklı geldikleri anlaşılmaktadır. Öğrencilerin aldığı klasik gitar eğitimi sürecince derse hazırlık tutumlarının her öğrenci için ayrı bir özellik gösterdiğini belirtmişlerdir. Alınan eğitim çeşidi ne olursa olsun derse hazırlık durumu çoğunlukla öğrenciden öğrenciye değişmektedir. Eğitimcilerin, “hep hazırlıksız geliyor” ve “hazırlıksız öğrenci derse gelmiyor” seçeneklerini boş bırakmaları oldukça memnun edici bir durumdur.

Tablo 4.2.9. Klasik gitar eğitimcilerinin öğrencilerin eğitim sonundaki seviyelerinin durumu hakkındaki düşünceleri.

	1.tercih		2.tercih		3.tercih		4.tercih		5.tercih	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
a) Öğrencilerin seviyeli eserler çalarak kursu bitirmesi bizi son derece memnun eder.	22	40	2	22,22	1	10	0	0	0	0
b) Öğrencilerin kendi seviyeleri doğrultusunda eserler çalarak kursu bitirmesi çok önemlidir.	15	27,27	6	66,66	1	10	0	0	0	0
c) Orta seviyede eserler çalmaları önemlidir.	0	0	1	11,11	7	70	1	16,66	0	0
d) Bizim için seviye önemli değil, öğrenci aldığı eğitim sonucunda kendi istediği noktaya ulaşması önemlidir.	16	29,09	0	0	1	10	5	83,33	0	0
e) Hiçbiri	2	3,64	0	0	0	0	0	0	4	100
Toplam	55	100	9	100	10	100	6	100	4	100

Tablo 4.2.9.'da klasik gitar eğitimcilerinden bu soruyla ilgili olarak görüşlerini seçenekleri 1'den 5'e kadar derecelendirilerek sıralandırmaları istenmiştir. 1. tercih sıralamasına göre eğitimcilerden 22'si (%40) öğrencilerin seviyeli eserler çalarak kursu bitirmesi konusunda hem fikirdir. Orta seviyede eserler çalınması görüşüne hiçbir eğitimci yer vermezken; 16'sı (%29,09) "Bizim için seviye önemli değil, öğrencinin aldığı eğitim sonucunda kendi istediği noktaya ulaşması önemlidir"; 15'i (%27,27) "Öğrencilerin kendi seviyeleri doğrultusunda

eserler çalarak kursu bitirmesi çok önemlidir” ve 2’si (%3,57) “Hiçbiri” seçeneklerini işaretlemişlerdir.

2. tercih sıralamasına göre ise klasik gitar eğitmenlerinden 6’sının (%66,66) “Öğrencilerin kendi seviyeleri doğrultusunda eserler çalarak kursu bitirmesi çok önemlidir” görüşünde oldukları anlaşılmıştır. “Bizim için seviye önemli değil, öğrencinin aldığı eğitim sonucunda kendi istediği noktaya ulaşması önemlidir” ve “Hiçbiri” seçeneklerini tercih eden eğitmen bulunmamaktadır. Eğitmenlerden 2’si (%22,22) “Öğrencilerin seviyeli eserler çalarak kursu bitirmesi bizi son derece memnun eder” ve 1’i (%11,11) “Orta seviyede eserler çalmaları önemlidir” görüşlerini az oranda tercih etmişlerdir.

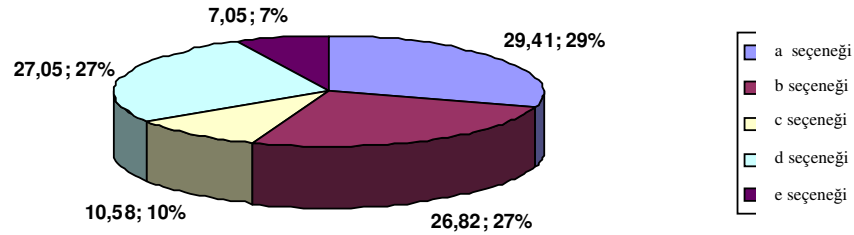
3. tercih kapsamında en yüksek değer; 7 (%70) kişiyle “Orta seviyede eserler çalmaları önemlidir.” görüşüyle çoğunluktadır. “Hiçbiri” seçeneğine yer veren eğitmen bulunmamaktadır. “Öğrencilerin seviyeli eserler çalarak kursu bitirmesi bizi son derece memnun eder”, “Öğrencilerin kendi seviyeleri doğrultusunda eserler çalarak kursu bitirmesi çok önemlidir” ve “Bizim için seviye önemli değil, öğrencinin aldığı eğitim sonucunda kendi istediği noktaya ulaşması önemlidir” seçenekleri en az tercih edilen seçenekler olmuştur (1’er kişi %10).

4. tercih sıralamasında 5 (%83,33) kişiyle “Bizim için seviye önemli değil, öğrenci aldığı eğitim sonucunda kendi istediği noktaya ulaşması önemlidir” seçeneği en çok tercih edilen seçenek olmuştur. “Öğrencilerin seviyeli eserler çalarak kursu bitirmesi bizi son derece memnun eder”, “Öğrencilerin kendi seviyeleri doğrultusunda eserler çalarak kursu bitirmesi çok önemlidir” ve “Hiçbiri” seçenekleri eğitmenler tarafından tercih edilmemiştir. 1 kişi (%16,66) “Orta seviyede eserler çalmaları önemlidir” görüşünü işaretlemiştir.

5. tercih olarak ise 4 (%100) kişi “Hiçbiri” seçeneğini işaretlerken; “Öğrencilerin seviyeli eserler çalarak kursu bitirmesi bizi son derece memnun eder”, “Öğrencilerin kendi seviyeleri doğrultusunda eserler çalarak kursu bitirmesi

çok önemlidir” ve “Orta seviyede eserler çalmaları önemlidir” seçeneklerine hiçbir eğitmen tercih sıralamalarında yer vermemiştir.

Grafik 4.2.9. Klasik gitar eğitmenlerinin öğrencilerin eğitim sonundaki seviyelerinin durumu hakkındaki düşünceleri.

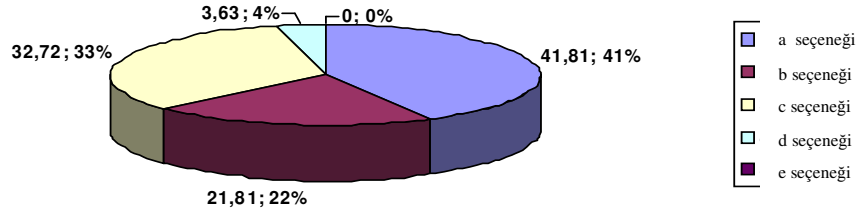
Tablo 4.2.9.’da görüldüğü üzere 55 klasik gitar eğitmeni toplam 84 tercih içerisinde 25 kez (% 29,41) “Klasik gitar eğitimi sürecinin sonunda kursiyerlerin seviyeli eserler çalarak kursu bitirmesi bizi memnun eder” seçeneğini 1., 2. ya da 3. tercih olarak işaretlemiştir. Hiçbiri seçeneğine tercihlerinde yer veren eğitmen sayısı ise 6 (% 7,05) kişidir.

Eğitmenlerin gerek genel sıralamada gerekse tercih sıralamalarında öğrencilerinin seviyeli eserler çalarak kursu bitirmesi konusunda yüksek oranda aynı düşüncede olmaları önemli bir görüş olarak göze çapmaktadır. Bu durum onların eğitim hedeflerini gösteren bir belirtidir. Bilindiği gibi eğitimde aşılması gereken en büyük problem durumu, hedeflerin belirlenmesidir. Bu aşamada öğrencilerin olduğu gibi, eğitimcilerin de hedeflerini iyi belirlemesi gereklidir. Klasik gitar eğitmenlerinin çoğunlukta belirttikleri bu hedefle ilerlemeleriyle birlikte özengen müzik eğitimindeki öğrencilerin seviyeleri giderek yükselecek ve eğitimdeki kalite seviyesi de beraberinde artacaktır. Derecelendirme ölçeğinde “hiçbiri” seçeneğini işaretleyen eğitmenlerin sayısı oldukça azdır.

Tablo 4.2.10. Klasik gitar eğitimcilerinin öğrencilerin eğitime başlangıçta müzik, sanat ve literatür hakkında donanımlı olmasıyla ilgili düşünceleri.

SEÇENEKLER	f	%
a) Mutlaka gereklidir. Öğrencilerin bu donanımla gelmesi önemlidir.	23	41,81
b) Gerekli değildir. Zaten bu husustaki eğitimi yeterince vermeye çalışıyorum.	12	21,81
c) Bu sonucu, ancak kursiyer kurs ilerledikçe elde edebilecektir.	18	32,72
d) Kısmen öğrenci için gereklidir. Geri kalan boşluğu biz tamamlamaya çalışıyoruz.	2	3,63
e) Hiçbiri.	0	0
TOPLAM	55	100

Grafik 4.2.10. Klasik gitar eğitimcilerinin öğrencilerin eğitime başlangıçta müzik, sanat ve literatür hakkında donanımlı olmasıyla ilgili düşünceleri.

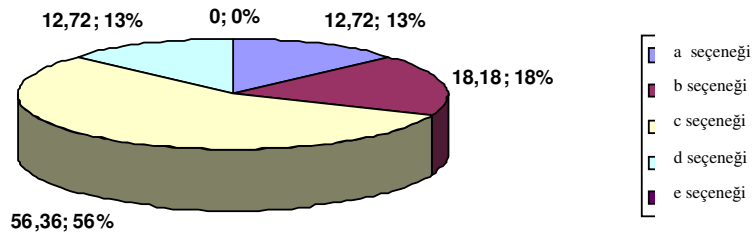
Tablo 4.2.10.'a göre ankete katılan klasik gitar eğitimcilerinin 23'ü (% 41,81) klasik gitar eğitimi alan öğrencilerin yeterli müzik ve sanat birikimine sahip ve literatür hakkında donanımlı olması gerektiğini belirtmiştir. Hiçbiri seçeneğini işaretleyen eğitimci bulunmamaktadır. 18'i (%32,72) "bu sonucu ancak kursiyer kurs ilerledikçe elde edebilecektir", 12'si (%21,81) "gerekli değildir, zaten bu husustaki eğitimi vermeye çalışıyorum", 2'si (%3,63) "kısmen öğrenci için gereklidir, geri kalan boşluğu biz tamamlamaya çalışıyoruz" şeklinde görüş belirtmiştir.

Hangi enstrümanın eğitimi alınırsa alınsın başlangıçta müzik ve sanat eğitimi hususunda araştırmacı olunması; birikim sağlanması, öğrenilecek enstrümanın ve müziğinin daha çok sevilip, tanınması açısından oldukça gereklidir. Bu aşamada yapılabilecek çalışmalar arasında müzik teorisi, müzik ve sanat tarihi, enstrümanın biçimsel evrimi, besteciler kronolojisi ve literatür taranması önemlidir. Klasik gitar eğitimcilerinin de öğrencilerinin bu donanıma sahip olmalarını arzulamaları bu nedenlerden kaynaklanmaktadır. Hiçbiri seçeneği üzerinde hiçbir eğitmen durmayarak diğer seçeneklerde yoğunlaşmışlardır.

Tablo 4.2.11. Klasik gitar öğretmenlerinin öğrencilerin solistlik veya pedagojik(çalgı eğitimi) ağırlıklı bir eğitim alması hususundaki düşünceleri.

SEÇENEKLER	f	%
a) Solistlik ağırlıklı.	7	12,72
b) Pedagojik(çalgı eğitimi) ağırlıklı.	10	18,18
c) Her ikisini de sağlamaya çalışıyorum. Hem solistlik, hem pedagojik ağırlıklı.	31	56,36
d) Belli bir amaç yok. Kursiyerin tutumuna bağlı.	7	12,72
e) Hiçbiri.	0	0
TOPLAM	55	100

Grafik 4.2.11. Klasik gitar öğretmenlerinin öğrencilerin solistlik veya pedagojik(çalgı eğitimi) ağırlıklı bir eğitim alması hususundaki düşünceleri.

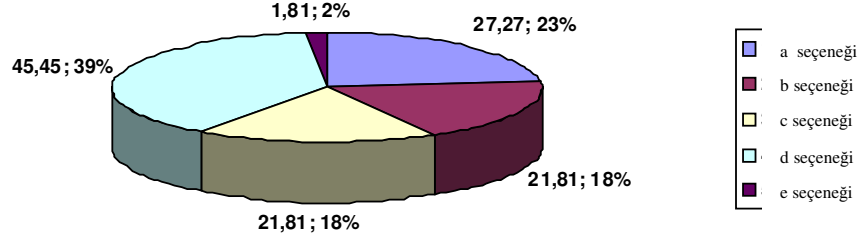
Tablo 4.2.11.'de ankete katılan 55 klasik gitar eğitimcilerinden 31'i (% 56,36) vermiş oldukları klasik gitar eğitiminin hem solistik, hem de pedagojik ağırlıklı olduğu görüşünü en yüksek oranda tercih etmişlerdir. Klasik gitar eğitimcilerinden "hiçbiri" seçeneğini işaretleyen olmazken; 10'u (%18,18) "pedagojik ağırlıklı", 7'si (%12,72) "solistlik ağırlıklı", 7'si (%12,72) "belli bir amaç yok kursiyerin tutumuna bağlı" şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Özengen müzik eğitiminde yer alan klasik gitar öğrencilerinin solistik veya pedagojik amaçlı bir eğitim alma durumları, hedeflerin belirlenmesi açısından oldukça önem taşımaktadır. Eğitimcilerin hem solistik hem de pedagojik bir eğitim standardı içerisinde öğrenci yetiştirme çabaları her iki açıdan da bir kesişim noktasını yansıtmaktadır. Öğrenci aldığı eğitimle birlikte hem enstrümanı ile ilgili hedeflerini belirleme yetisine ulaşabilecek, hem de enstrüman eğitimciliği yönünde başka birisine enstrüman eğitimi verilebilme yönünde kendisini geliştirebilecektir. Özengen müzik eğitimi açısından böyle bir durum oluşması olumlu bir gelişme olarak düşünülmektedir.

Tablo 4.2.12. Klasik gitar eğitimcilerinin klasik gitar eğitiminin ülkemizde özengen müzik eğitimi içerisinde yaygınlığı hakkındaki düşünceleri.

SEÇENEKLER	f	%
a) Son derece yaygındır. Gerçekten ciddi bir eğitim var.	15	27,27
b) Giderek yaygınlaşmaktadır. Yükselen bir grafiği var.	12	21,81
c) Kısmen var. Ama yeterince yaygınlaşmamıştır.	12	21,81
d) Belli bölgelerde ve şehirlerde yeterince yaygındır.	25	45,45
e) Hiç yaygın değildir.	1	1,81
TOPLAM	55	100

Grafik 4.2.12. Klasik gitar eğitimcilerinin klasik gitar eğitiminin ülkemizde özenen müzik eğitimi içerisinde yaygınlığı hakkındaki düşünceleri.

Tablo 4.2.12’de anket uygulanan 55 klasik gitar eğitimcinden 25’i (% 45,45) günümüzde klasik gitar eğitiminin özenen müzik eğitiminde belli bölgelerde ve şehirlerde yeterince yaygın olduğunu belirtirken, 1’i (% 1,81) ise hiç yaygın olmadığı fikrindedir. 15’i (%27,27) “son derece yaygındır, gerçekten ciddi bir eğitim var”; 12’si (%21,81) “giderek yaygınlaşmaktadır, yükselen bir grafiği var”; 12’si (%21,81) “kısmen var ama yeterince yaygınlaşmamıştır” görüşünü işaretlemişlerdir.

Özenen müzik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar eğitimcilerinin, klasik gitar eğitiminin belli bölgeler ve şehirlerde yaygın olduğu konusunda % 45 oranında görüş paylaşımları günümüzde gerçeği yansıtan bir durumdur. Klasik gitar özellikle büyük şehirlerde eğitim vermek ve almak isteyenlerin yoğun olduğu bir çalgıdır. Bu şehirlerimizdeki özenen müzik eğitimi veren kurumlardaki eğitimcilerin öğrenci sayılarının diğer şehirlerimizdeki eğitimcilerin öğrenci sayılarına oranla çok daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Klasik gitar eğitimi ülkemizde genel anlamda yaygın olmasının özenen müzik eğitimine büyük katkı sağladığı söylenebilir.

Üniversite çağına kadar ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında bu alanda gerekli eğitimi alamayan öğrenciler, mesleki seçimlerini yaptıktan sonra amatör çalgı eğitimi olanaklarını araştırmaktadır. Dershanelerde ya da özel derslerde

amatörce klasik gitar eğitimi alan üniversiteli öğrenci sayısı oldukça yüksek görülmektedir. Ayrıca bu alanda farklı mesleklere sahip kişilerinde amatörce klasik gitar eğitimi aldıkları görülmektedir (Halvaşı, 1999, s. 148).

IV.II.II. Eğitimcilerin ülkemizdeki klasik gitar eğitimi konusundaki önerilerine ait bulgu ve yorumlar

Klasik gitar eğitimcilerine bu konudaki önerileri sorulmuş ve öneriler “ortak görüşler” ve “diğer görüşler” olarak sınıflandırılarak en çok katılımdan en az katılıma doğru sıralanmıştır.

IV.II.II.a. Ortak görüşler

15 kişi; özengen müzik eğitiminde klasik gitar eğitimi veren eğitimcilerin alanlarında yeterli birikime sahip olması gerekliliği üzerinde durmuştur. Klasik gitar eğitimi veren eğitimcilerin alanlarında yeterli birikimi sağlamış olması eğitimdeki kalite seviyesinin en önemli özelliklerinden birisidir. Zira özengen müzik eğitimindeki müzik eğitimcileri diğer eğitim alanlarına göre daha az uzman sayısı barındırabilmektedir. Alanlarında uzman olmasa bile bu eğitimcilerin kendilerini alanlarında sürekli yenilemeleri ve geliştirmeleri oldukça önem taşımaktadır.

9 kişi; özengen müzik eğitimi veren dershanelerin ticari kaygılardan arınmış olması gerektiğini belirtmiştir. Ticari kaygılar güdüldüğünün bir göstergesi olarak dershane yönetimlerinin bazıları, kurumlarına müracaatta bulunan her bireyi müzikal beceri ve yeteneklerine bakmaksızın kurslarına kayıt yaptırabilmek için çaba sarf etmektedir. Bundan dolayı özengen müzik eğitimi veren kurumların ticari kaygıları bütünüyle ön planda tutmaması bu kurumlardaki eğitim kalitesinin seviyesi açısından oldukça önemlidir.

IV.II.II.b. Diğer görüşler

6 kişi; özenen müzik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar eğitiminde hedeflerin iyi belirlenmesi, eğitimcilik ve icracılık ayırımına varılması hususuna değinmiştir. Klasik gitar eğitimi almak isteyen bireylerin hedeflerini iyi belirlemiş olmaları gerekir. Bu hedeflerin belirlenmesinde eğitimcilerin de büyük faktörü vardır. Başlangıçtan itibaren icracılık veya eğitimcilik boyutunda bir seçim yapılabildiği gibi her ikisini de sağlayan bir eğitim programı hazırlanabilir. Önemli olan, bu hususta eğitimcilerin ve öğrencilerin ortak noktada buluşmasıdır

5 kişi; özenen müzik eğitimi veren kurumlar klasik gitar konserleri, festivaller ve benzeri etkinlikler düzenlemeli, böylece insanlar gitar eğitimi almaya teşvik edilmeli diyerek dershanelerin sosyal faaliyetlerinin insanlar üzerindeki etkileri üzerinde durmuştur. İnsanların müzik eğitimi almalarında konser, dinleti, festival gibi etkinliklerin büyük etkisi vardır. Bu tür etkinliklere katılan bireylerin güdülenerek müzik eğitimi almalarını sağlamada özenen müzik eğitimi kurumlarına büyük görevler düşmektedir. Gerektiğinde bu kurumların birbirleriyle iletişime geçip organize olmaları ülkemizde klasik gitarın tanınması ve yaygınlaşması açısından değer taşımaktadır.

4 kişi; popüler kültürün maalesef klasik gitar eğitimine olumsuz etkiler yapmakta olduğunu ve özenen müzik eğitiminde klasik gitarın iyi bir biçimde tanıtılması gerekliliğinin önemi üzerinde durmuştur. Ülkemizde klasik gitar özenen müzik eğitimi içerisinde daha çok popüler müziğe ve kültüre hitap eden bir eğitim anlayışıyla kullanılmaktadır. Eğitim almak isteyen gençleri motive edebilmek için gerek dersane ortamlarında gerekse basın yayın organlarında bu enstrümanın tanıtımının itina ile yapılması gerekmektedir.

3 kişi; özenen müzik eğitimi alan öğrenciler için çevrenin ve ailenin sürekli destek olması gerektiğini, devletin de bu kurumlara yönelik katkılarda bulunmasının

şart olduğunu önerileri arasında belirtmiştir. Klasik gitar eğitimi almak isteyen bireylerin başlangıcından itibaren çevre ve ailenin desteğiyle eğitimlerini sürdürmesi gereklidir. Öğrencilerin kendine olan güvenlerinin artması, güdülenmesi ancak aile ve yakın çevresinin katkılarıyla sağlanacaktır. Devletin ise özengen müzik eğitimi veren kurumlarla ilgili çalışmalarını daha yoğunlaştırması ve iyileştirme politikaları gütmesi gerekmektedir.

3 kişi; dershanelerde verilen klasik gitar eğitimine yönelik literatür taraması yapılması ve bu yönde müfredatların oluşturulmasının önemini vurgulamıştır. Klasik gitar eğitmenliği yapan özengen müzik eğitmenlerinin planlı ve programlı, öğrenci seviyelerine uygun, gitar antolojisine paralel bir müfredat programı belirlemeleri önem taşımaktadır. Literatüre dayalı bir müfredat programının oluşturulabilmesi için ilgili metot ve kaynakların dikkatli bir şekilde irdelenmesi gerekmektedir. Bunun yanında konservatuar, güzel sanatlar liseleri, müzik eğitimi bölümlerinin gitar müfredat programları da klasik gitar eğitmenlerine referans olacaktır.

2 kişi; özengen müzik eğitiminde klasik gitar müziği icracılığı eğitimi almak isteyen öğrenci sayısının artması gerekliliği yönünde düşüncelerini belirtmiştir. Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda günümüzde klasik gitar eğitimi alan öğrenci sayısı diğer gitar çalım teknikleri ve türlerine göre daha az sayıdadır. Bireylerin bu konu hakkında yeterli bilgiye sahip olmaması, klasik gitarın yalnızca tek tip çalım tekniğinin bulunması ve sadece popüler müziğe hitap eden bir enstrüman zannedilmesi klasik gitar müziği icracılığı alanında eğitim almak isteyen bireylerin oranını oldukça etkilemektedir. Bu kurumlardaki eğitmenlerin gelen bireyleri bilgilendirme çabaları bu enstrümanın temelini oluşturan müziğin tanıtılması ve yaygınlaşması bakımından gereklidir.

2 kişi; özengen müzik eğitimde iyi bir eğitimle birlikte öğrencilerin konservatuarlara yönlendirilmesi yönünde atılımlar yapılmasının önemini belirtmiştir. Öğrencilerin konservatuarlara yönlendirilmesi konusunda özengen

müzik eğitimi veren kurumlara büyük görevler düşmektedir. Ülkemizde sayıları az olmakla birlikte klasik gitar bölümleri bulunan konservatuarlar yer almaktadır. Konservatuarlarda dışarıdan oluşan talep sonucu klasik gitar bölümlerinin çoğalması hususunda en büyük sorumluluk taşıyan yerler arasında özenen müzik eğitimi veren kurumlar büyük bir paya sahiptir. Klasik gitar eğitimi alan bireylerden örgün eğitim kurumlarında yer alarak eğitimlerini sürdürmek isteyenlerin taleplerini değerlendirecek birkaç seçenektten birisi de bu kurumlardır.

1 kişi; özenen müzik eğitimi veren kurumların Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak yaygınlaştırılması üzerinde durmuştur. Ülkemizde özenen müzik eğitimi veren kurumların Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanması konusunda yapılan çalışmalar zorunlu hale gelmiş durumdadır. Bu kurumların Milli Eğitim Bakanlığı'nın hedeflerine paralel olarak eğitimlerini sürdürmesi kuşkusuz ki olumlu etkiler yaratacaktır. Bu olumlu etkilerin en önemlileri, Milli Eğitim Bakanlığı'nın özenen müzik eğitimi veren kurumlar için daha sistematik ve daha ciddi bir eğitim sağlayacak şartlar ortaya koyması ve özenen müzik eğitimi veren kurumların bir çatı altında toplanmasını teşvik etmesi olarak düşünülebilir.

1 kişi; özenen müzik eğitimi de dâhil olmak üzere çocuklar için yazılmış klasik gitar metotları oluşturulmasının ve eğitimde kullanılmasının önemini vurgulamıştır. Günümüzde giderek yaygınlaşmakta olan klasik gitarın eğitimini almak isteyenler arasında gençler daha ziyade çocuklar büyük bir potansiyel oluşturmaktadır. Fakat çocuklar için yazılmış klasik gitar metotları henüz bulunmamaktadır. Çocukların hayal dünyasına hitap edecek biraz da olsa onlar için bir eğlence unsuru oluşturacak metotların yazılması bu potansiyelin klasik gitar eğitiminde iyi değerlendirilmesi için önemli birer araç olacaktır.

1 kişi; öğrencilere klasik gitar eğitiminin yanında, korepetisyon (eşlik) çalışmaları da yaptırılması, gereğinden fazla akademik eğitime yer verilmemesi gerekliliği üzerinde durmuştur. Klasik gitar bilindiği gibi solo bir çalgı olmasının yanında hem de pratik bir eşlik çalgısıdır. Eşlik çalgısı olarak her tür müzikte

sıklıkla kullanılmaktadır. Öğrencilerin almış olduğu klasik gitar eğitiminde eşlik çalışmalarına mutlaka yer verilmelidir. Gitarla eşlik edebilen öğrenciler hangi tür müzik dinlerse dinlesinler anında eşlik edebilme yetisi kazanacak, enstrümanlara hâkimiyetleri hususunda yol kat edebileceklerdir. Eşlik çalışmaları yapılırken çalınan eserlerin kadans çalışmaları öğrenciler için önemli bir veri kaynağı olacaktır.

1 kişi; popüler ve sanatsal açıdan değer taşıyan köprüler oluşturulması ve pratik müfredatlar belirlenmesi gerekliliğini belirtmiştir. Ülkemiz müzik eğitiminde hem popüler hem de sanatsal değer taşıyan öğeler bulmak bunları birer eğitim aracı olarak kullanmak müziğin beğeni toplaması ve kültürel aktarım açısından değer taşımaktadır. Özenen müzik eğitiminde verilen klasik gitar eğitiminde de böyle bir yaklaşımın öngörülmesi ve müfredatların bu yolla oluşturulması her iki bakış açısı bakımından ortak bir nokta anlamına gelmektedir.

1 kişi; eğitimde eski geleneklerin incelenmesi ve yenilenmesi yoluyla bir eğitim sistemi oluşturulması gerekliliğini vurgulamıştır. Klasik gitar eğitiminde klasik çağdan bu yana yazılmış olan metotlar, eserler, kullanılan teknikler ve bu yönde oluşmuş eğitimcilik anlayışı günümüzde kullanılan klasik gitar eğitimciliğine ışık tutacak şekilde yansımış durumdadır. Fakat zaman içerisinde değişen koşullar ve klasik gitar eğitimciliğindeki yeni fikirlerin etkisiyle bir takım değişiklikler oluşmaktadır. Önemli olan klasik gitar eğitimciliğinde bir kilometre taşı olan bu geleneklerle yeni arayışları bağdaştırabilmektir.

1 kişi; öğrencilerin sık sık motive edilmesi, müzik eğitiminde disiplin, sabrın ve çalışmanın en temel şart olması gerekliliği üzerinde durmuştur. Klasik gitar; çalışma, disiplin ve sabrın bir ürünü olarak öğrenebilecek bir enstrümandır. Bunun yanı sıra her şeyden önce, öğrenecek olan bireyin bu enstrümana karşı ilgi ve sevgisinin olması şarttır. Eğitim süreci içerisinde öğretmenlerin sürekli öğrencileri motive ederek cesaretlendirmesi, öğrencilerin klasik gitarı sevmesi ve klasik gitarın müzik eğitimine kazandırılması için bir olumlu bir durumdur.

1 kişi; dershanelerin vermiş olduğu eğitim sonucunda öğrencilere sertifika veya benzeri bir resmi belge vermeleri gerekliliği üzerinde durmuştur. Müzik eğitimi veren dershaneler diğer özengen eğitim veren kurumların birçoğunda uygulanmakta olan sertifika programına henüz geçmiş durumda değildir. Sertifika programının uygulanabilmesi için öncelikle dershanelerin tamamının Milli Eğitim Bakanlığı'ndan onaylı bir şekilde eğitim hizmeti vermesi gerekmektedir. Bu sistem sağlanabildiği takdirde klasik gitar eğitimi alan öğrencilerin eğitimleri belgelendirilecek ve eğitimcilik yapacak bir statüye ulaştıklarını kanıtlayabileceklerdir.

1 kişi; daha bilimsel bir eğitim ortamı yaratabilmek için akademisyenlerin desteğinin alınmasının önemini vurgulamıştır. Müzik eğitimi veren özengen kurumlar, buldukları çevreyle olan ilişkileri değerlendirildiği takdirde eğitim niteliğini olumlu yönde etkileyen unsurlar arasında yer almaktadır. Bu kurumların akademik eğitim veren yerlerle olan diyalogları, klasik gitar eğitmenleriyle olan iletişimleri, onlarla fikir ve öneri alışverişinde bulunmaları bilimsel bir eğitim standardı yakalamaları bakımından önemlidir

1 kişi; özengen müzik eğitimi veren kurumlarda klasik gitar derslerinin gruplar halinde verilmemesini nerileri arasında belirtmiştir. Klasik gitar eğitimi, hangi türde ve kademede olunursa olunsun öğrenciyle bireysel olarak yapılması gereken ğretim faaliyetlerinden oluşmalıdır. Eğitmenin ders için ayrılan zaman dilimi içerisinde öğrencisinin yaptığı çalışmaları dinlemesi, hatalarını irdelemesi ve yorum yapması ancak bir ğrenci için yetebilmektedir. Yeterli şartlar ve imknların olmadığı durumlarda iki öğrenciyle birlikte ders yapılması düşünülebilir. Bu konuda özengen müzik eğitimi veren kurum sahiplerinin itina göstermesi gerekmektedir.

V. SONUÇ VE ÖNERİLER

V.I. Sonuç

Araştırmada anket tekniği ile elde edilen bulgular değerlendirildiğinde;

- 1) Özengen müzik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar öğretmenleri verdikleri eğitimde yabancı kökenli klasik gitar metotlarının yanı sıra Türk klasik gitar öğretmenlerinin yazmış olduğu metotları da kullanmaktadırlar.
- 2) Özengen müzik eğitiminde klasik gitar eğitimi alan öğrencilerin en çok karşılaştığı problemler arasında teknik ve müzikal problemler yer almaktadır.
- 3) Özengen müzik eğitimi kurumlarında klasik gitar eğitimi alan öğrenciler derslere hazırlıklı ve düzenli bir şekilde devam etmektedirler.
- 4) Özengen müzik eğitimi kurumlarında çoğunlukla klasik gitar eğitimi süresince çalınan eserlerin armonik ve form analizleri yapılmamaktadır.
- 5) Özengen müzik eğitimi kurumlarındaki klasik gitar öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun eğitim hedeflerinin ülkemizdeki özengen müzik eğitiminin niteliğini ve niceliğini yükseltecek doğrultuda olduğu belirlenmiştir.
- 6) Özengen müzik eğitiminde klasik gitar eğitimi gün geçtikçe daha da yaygınlaşmaktadır.
- 7) Özengen müzik eğitimi içerisinde klasik gitar eğitimi ülkemizde daha çok batı bölgelerdeki büyük şehirlerimizde ilgi görmektedir.

V.II. Öneriler

1) Özengen müzik eğitimi veren kurumlar bütünüyle ticari kaygıları ön planda tutan yaklaşımlar yerine, ticari kaygıların yanında bireylere müzik eğitimi alanında hizmet vermek anlayışını da göz önüne alarak hareket etmelidir.

2) Özengen müzik eğitimi veren kurumlardaki klasik gitar eğitmenleri alanlarında yeterli birikimi sağlamış olan bireylerden seçilmeli ve seçilen eğitmenler de kendilerini sürekli yenilemeye istekli olmalıdır.

3) Özengen müzik eğitimi kurumlarındaki klasik gitar eğitimi süresince nitelikli eserlerin çalınmasının yanı sıra öğrencilerin müziği ve öğelerini daha iyi anlamaları için çalınan eserlerin armonik ve form analizlerinin yapılmasına da gerekli önem verilmelidir.

4) Özengen müzik eğitimi veren kurumların Mili Eğitim Bakanlığı'na bağlı kurumlar olarak kendi denetleme mekanizmalarını da içerecek şekilde kendi içlerinde bir birlik oluşturmaları ve böylece daha sistematik ve güvenilir bir özengen müzik eğitim sisteminin oluşması sağlanmalıdır.

5) Özengen müzik eğitimi kurumları müzik eğitiminin niteliğini ve niceliğini yükseltmek amaçlı konser vb. aktivitelere yer vermelidir. Böylece bireylerin ve toplumun müziğe karşı ilgileri sıcak tutulmalıdır.

6) Özengen müzik eğitimi kurumları, mesleki müzik eğitimi kurumlarıyla sürekli iletişim halinde bulunmalıdır. Özengen müzik eğitimi kurumları ile mesleki müzik eğitimi kurumları arasında; müfredat, literatür, öğretim teknik ve yöntemleri vb. konularda bilgi alışverişine önem verilmelidir.

KAYNAKÇA

- COURTNALL, R., (1993), **Making Master Guitars**, Robert Hale , London,
- DEMİREL, Ö., (1993), **Eğitim Terimleri Sözlüğü**, Usem Yayınları, Ankara,
- DEMİRTAŞ, H. & GÜNEŞ, H., (2002) **Eğitim Yönetimi ve Denetimi Sözlüğü**, Anı Yayıncılık,
- ELMAS, Y., (1994), **Sorularla Gitar**, Pan Yayıncılık İstanbul,
- Guita trek: Ancient Origins,
<http://www.performances.org/education/resources.asp>
- HALVAŞI, A., (1999), **Ülkemiz Müzik Eğitiminde Klasik Gitar**, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul,
- KANNECİ, A., (1988) , **Klasik Gitar Metodu** , Evrensel Müzik Yayınları
- KANNECİ, A., (2001), **Gitar İçin Beste Yapmış Türk Bestecilerinin Eğitimi ve Yapıtlarının Uluslararası Gitar Repertuarındaki Yeri**, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara
- SAY.A., (1991), **Müzik Öğretimi**, Müzik Ansiklopedisi Yayınları , Ankara
- UÇAN, A., (1996), **İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi**, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara,
- UÇAN, A., (1997), **Müzik Eğitimi Temel Kavramlar – İlkeler – Yaklaşımlar ve Türkiye’ de Cumhuriyetin ilk Altmış Yılındaki Durum**, Müzik Ansiklopedisi Yayınları , Ankara,
- BACON, T., (1991), **The Ultimate Guitar Book** , Alfred A. Knoff Inc, London,
- YÖNDEM, S., (1992), **Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Klasik Gitar Eğitimi Nasıl Olmalıdır?**, İnönü Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Malatya

EKLER

Ek 1: Eğitmenlere Uygulanan Anket rneği

AÇIKLAMA

“zengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Klasik Gitar Eğitimi” başlığı altında hazırlanacak olan araştırma için toplam on üç tane anket sorusu hazırlanmıştır.

Bu alışma içerisinde ankete verilmiş olan cevaplar doğrultusunda bilimsel bir takım veriler elde edilecek, bu veriler ışığında sonuçlara ulaşılmaya çalışılacaktır. Anket sorularından anlaşıldığı üzere siz değerli müzik eğitimcilerinin vermiş olduğu cevaplar sayesinde özellikle günümüzde özengen müzik eğitiminde, başlangıcından günümüze kadar ne kadar yol alındığı, hangi yöntemlerden faydalandığı vb. soruların cevabı aranmaktadır

Anket cevapları araştırma haricindeki hiçbir yerde bilimsel veri olarak kullanılmayacaktır.

İlginize teşekkür eder, size kolaylıklar dilerim.

Araştırmacı

Ali ÖZDEK

Cinsiyetiniz :

.....

Yaşınız :

.....

Çalıştığınız Kurum :

.....

Öğrenim Durumunuz :

.....

Bulduğunuz Şehir :

.....

ANKET SORULARI

1) Klasik gitar eğitiminde hangi metotları takip ediyorsunuz? (Tercih sırasına göre numaralandırınız).

- a)Ferdinando Carulli: Complete Method for Guitar
- b) Dionisio Aguado: Metodo de Guitarra
- c) Rodriguez Arenas: La escuela de la Guiterra
- d) Jean Mourice Mourat: La Guitare Classipue Volume a-b
- e)Diğer

2) Klasik gitar eğitiminde Türk klasik eğitimcilerin yazdığı metotlardan yararlanıyor musunuz? (Eğer faydalaniyorsanız tercih sırasına göre numaralandırınız).

- a)Bekir Küçükay: Klasik Gitar İçin Başlangıç Metodu
- b)Ahmet Kanneçi: Klasik Gitar Metodu
- c)Ziya Aydın Tan Gitar Metodu
- d) Murat İşbilen: Klasik Gitar Metodu
- e)Diğer

3) Öğrencilerinize çaldırdığınız eserlerin armoni ve form analizlerini yaptırıyor musunuz?

- a)Eğer öğrencinin bu konuda gerekli donanımı varsa yaptırıyorum.
- b) Sadece form özelliklerini inceletiyorum, armonik özelliklerini inceletmiyorum.
- c) Sadece armoni özelliklerini inceletiyorum, form özelliklerini inceletmiyorum.
- d)Kısmen, ayrıntıya yer vermeden yaptırıyorum.
- e)Hiç yaptırmıyorum.

4) Klasik gitar eğitiminde öğrencilerinizin en çok karşılaştığı güçlükler hangi alandadır?

- a) Teknik problemlerle karşılaşıyorlar .
- b) Müzikal problemlerle karşılaşıyorlar.
- c) Hem teknik hem müzikal problemlerle karşılaşıyorlar.
- d) Öğrenciler problemle karşılaşmıyor.
- e) Diğer

5) Klasik gitar eğitimi verdiğiniz toplam kaç öğrenciniz bulunmaktadır?

- a) 1–3
- b) 4–6
- c) 7–9
- d) 10–12
- e) Daha fazla

6) Klasik gitar eğitimi verdiğiniz öğrencileriniz genelde haftada kaç saat ders almaktadır?

- a) 1
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) Daha fazla

7) Klasik gitar eğitimi alan öğrencileriniz derslere düzenli olarak devam ediyor mu?

- a) Evet, düzenli bir şekilde devam ediyorlar.
- b) Aksamalara rağmen düzenli devam ediyorlar.
- c) Düzenli devam etmiyorlar.
- d) Öğrenci canı istediği zaman derse geliyor.
- e) Öğrenciden öğrenciye değişiyor. Kimileri düzenli, kimileri düzensiz geliyor.

8) Klasik gitar eğitimi alan öğrencileriniz derslere hazırlıklı geliyor mu?

a)Evet, her ders hazırlıklı geliyorlar.

b)Bazen hazırlıksız geliyorlar ama genelde hazırlıklı geliyorlar.

e)Hep hazırlıksız geliyorlar.

d)Hazırlıksız öğrenci derse gelmiyor.

e) Öğrenciden öğrenciye değişiyor. Kimileri genelde hazırlıklı, kimileri ise hep hazırlıksız geliyor.

9) Klasik gitar eğitimi sürecinin sonunda kursiyerlerin seviyeli eserler çalarak kursu bitirmesi konusundaki düşünceniz nedir? (Tercih sırasına göre numaralandırınız).

a)Öğrencilerin seviyeli eserler çalarak kursu bitirmesi bizi son derece memnun eder.

b)Öğrencilerin kendi seviyeleri doğrultusunda eserler çalarak kursu bitirmesi çok önemlidir.

c)Orta seviye ede eserler çalmaları önemlidir.

d) Bizim için seviye önemli değil, öğrenci aldığı eğitim sonucunda kendi istediği noktaya ulaşması önemlidir.

e)Hiçbiri

10) Klasik gitar eğitimi alan öğrencilerin yeterli müzik ve sanat birikimine sahip olması, literatür hakkında donanımlı olması gerekli midir?

a) Mutlaka gereklidir. Öğrenciler bu donanımla gelmesi önemlidir.

b) Gerekli değildir. Zaten bu husustaki eğitimi yeterince vermeye çalışıyorum.

c) Bu sonucu, ancak kursiyer kurs ilerledikçe elde edebilecektir.

d) Kısmen öğrenci için gereklidir. Geri kalan boşluğu biz tamamlamaya çalışıyoruz.

e) Hiçbiri

11) Vermiş olduğunuz klasik gitar eğitimi pedagojik(müzik eğitimi) ağırlıklı mı yoksa solistliğe yönelik midir?

- a)Solistlik ağırlıklı
- b)Pedagojik(müzik eğitimi) ağırlıklı
- c) Her ikisini de sağlamaya çalışıyorum. Hem solistlik, hem pedagojik(müzik eğitimi) ağırlıklı.
- d) Belli bir amaç yok. Kursiyerin tutumuna bağlı.
- e) Hiçbiri

12) Sizce günümüzde klasik gitar eğitimi özengen müzik eğitiminde ne ölçüde kullanılmaktadır?

- a)Son derece yaygındır. Gerçekten ciddi bir eğitim var.
- b)Giderek yaygınlaşmaktadır. Yükselen bir grafiği var.
- e)Kısmen var. Ama yeterince yaygınlaşmamıştır.
- d)Belli bölgelerde ve şehirlerde yeterince yaygındır.
- e)Hiç yaygın değildir.

13) Bu konuyla ilgili olarak söyleyebileceğiniz öneriler nelerdir?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ek 2: Anketin Uygulandığı Özenen Müzik Eğitim Kurumlarının İllere Göre Dağılımı

İSTANBUL: Telli Müzik Merkezi, Bakırköylü Sanatçılar Derneği Müzik Kursu, Beylerbeyi Müzik Eğitim Merkezi, Arif Gül Müzik Eğitim Merkezi, Toplumsal Araştırmalar Vakfı Müzik Kursu, A.T.M (Anatepe) Müzik Kursu, Anatolia Sanat Merkezi, Arya Müzik Merkezi, Kadıköy Güzel Sanatlar Kursu, Pera Güzel Sanatlar Merkezi, Beçsav Müzik Eğitim Merkezi, Bolero Bale Okulu, Mehmet Koç Güzel Sanatlar Merkezi, Çekirdek Sanat Evi, Kadans Müzik Merkezi, Mehmet Kaygısız Müzik Kursu, Sonat Müzik Eğitim Merkezi,

ANKARA: Mira Müzik, Pan Müzik, Ars-Longa Müzik Eğitim Merkezi, Dilek Müzik Evi, Majör Müzik, Çağdaş Sanatlar Merkezi, Kemal Eroğlu Müzik Eğitim Merkezi, Musa Eroğlu Müzik Eğitim Merkezi, Başkent Müzik Evi, Sevda Cenap And Müzik Vakfı, A.S.S Müzik Merkezi, Armoni Müzik, Kıvılcım Müzik, Belge Müzik Merkezi, Melodi Müzik

İZMİR: Tayfun İnanç Müzik Eğitim Merkezi, Genç Gürgün Müzik Eğitim Merkezi

ANTALYA: Lara- Ritim Müzik Kursu, Birim Müzik, Lir Müzik

DENİZLİ: Do re mi Piyano Kültür Evi, Kemancı-Fa Müzik

BURSA: Armoni Müzik

ADANA: Kadans-Art Center

ORDU: Elvin Bale Müzik Dershanesi

KONYA: Pınar Müzik Eğitim Merkezi

TRABZON: İzmir Saz Evi

SAMSUN: Armoni Müzik

MANİSA: Işıldar Müzik Eğitim Merkezi

ISPARTA: Laylaylom M¼zik

MERSİN: Mersin Sanat Merkezi

KARS: Sanat M¼zik Evi

BALIKESİR: Zirve M¼zik Merkezi

ÖZGEÇMİŞ

1982 yılında Ankara'da doğdu. İlk ve orta eğitimini Ankara'da sırasıyla Kurtuluş İ.Ö.O., Kent-Koop İ.Ö.O. ve Batıkent Lisesi'nde tamamladı. 1999 yılında Selçuk Üniversitesi'nin açmış olduğu özel yetenek sınavını kazanarak Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenci olmaya hak kazandı. Burada lisans eğitimi boyutundaki gitar çalışmalarına Öğr. Gör. Yunus ÇAĞLAK ile başladı ve devam etti. Lisans eğitimi süresince bir dönem ülkemizi yurt dışında temsil ederek başarılar elde etmiş akademisyen klasik gitar sanatçısı Dr. Emre Sabuncuoğlu ile de çalışmalar yaptı. 2003 yılında lisans eğitimini başarıyla tamamladı. Aynı yıl mezun olduğu üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimine başladı. Yüksek lisans eğitimi boyunca gitar çalışmalarına Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi öğretim üyesi uluslararası klasik gitar sanatçımız Dr. Asım Kürşad Terci ile devam etti. 2003–2005 yılları arasında Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nde ücretli olarak gitar eğitmenliği yaptı. 2006 yılında Kayseri Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü'ne Araştırma Görevlisi olarak atandı.